

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA

MAJ 1999, št.: 5/III

**Ribničani
gredo**

na

6769 m!

V Peru!

**Več na zadnji
strani**

(Foto: Dejan Žagar)

**Kdo bo odvezal gordijski voz
okrog servisne ceste?**

stran 6

**Ali občina "diha"
s podjetniki?**

stran 7

(Foto: A. P.)

**Nekdaj RIKO, zdaj
preko 30 podjetij.
Podjetništvo raste, ampak ...**

**O da, tudi to je ribniška
"kultura"! stran 31 (Foto: A. P.)**

Glasbena

muza

vedno

bdi

nad

njimi

stran 25

(Foto: Metka Lesar)

TUDI LETOS AKCIJA MOJA DEŽELA LEPA IN GOSTOLJUBNA

Turistična zveza Slovenije tudi v letu 1999 nadaljuje s projektom Moja dežela – lepa, urejena in čista, tokrat z nekoliko spremenjenim sloganom **MOJA DEŽELA – LEPA IN GOSTOLJUBNA.**

Tako bo tudi letos pod okriljem Občine Ribnica in turističnih društev potekala akcija urejenosti vasi, domačij in stanovanjskih hiš v občini. Poudarek bo predvsem na avtentičnosti oz. avtohtonosti hiš, domačij, cvetnih rastlin. V ta namen bodo organizirana tudi strokovna predavanja. Vasi se bodo ocenjevale po predhodnih predlogih turističnih društev, medtem ko se bo hiše in domačije ocenjevalo na podlagi poprejšnjih prijav posameznikov.

Ocenjevanje bo v mesecu avgustu.

O samem poteku akcije vas bomo sproti obveščali preko občinskih medijev. *Videz kraja je zrcalo ljudi, ki prebivajo v njem, zato se vsi potrudimo, da bo tudi celoten pogled na kraj občudovanja vreden.*

TIC: Danica Čampa - Marinč

KINOPROGRAM ZA MESEC JUNIJ '99

Kino "Ribnica", Kolodvorska 9/a

sobota, 5. junij, ob 22. uri
PATCH ADAMS, am. nora komedija

sobota, 12. junij, ob 22. uri
ŽIVLJENJE JE LEPO, it. drama - evr. film leta

sobota, 19. junij, ob 22. uri
ZALJUBLJENI SHAKESPEARE,
am. romantična komedija-uspešnica

sobota, 26. junij, ob 22. uri
V LERU, slovenska komedija
(igra tudi Dragan Milinović-Djerđo)

OD 15. MAJA DO 15. SEPTEMBRA NE BO KINOPREDSTAV.

V lejtu
Gospudovem
1999 se bo
na dan svetiga
Marka inu
svetiga
Julijana (19. inu
20. Juniusa) na
turjaškem gradi
viteški turnir vršil.

Vitezi bodo suje
umnosti inu muč
mogli pokazati u ježi na kojnu, s sablo, z lokom, bodalam inu
sekiro.

Videti pa boste mogli tudi, kdu bo turško kuglo najdlje zalučal.
Da pa bi se gnadlivi gospodi u trebuhu huđu ne sturlu, bodo
mogli jesti inu piti taku kukr zadnji pot, ku so Turke nama-
hali.

V imenu gospuda Turjaškiga
Simeon, šribar grajski

RIBNICA IN MARŠIČI, NAJBOLJ PRIVLAČNI ZA TURISTE

Lokaciji, ki bosta po mnenju angleških strokovnjakov iz Know how fundacije in ministrstva za kmetijstvo najbolj privlačni za oko in žep turistov, sta Ribnica in Maršiči.

Zakaj le dve? Glede na to, da je v projekt Po poteh dediščine vključenih kar 14 občin, turističnih magnetov pa je na razpolago le 26, je jasno, da si morajo občine tako koristiti kot stroške deliti. Z večjim številom lokacij porastejo namreč tudi stroški.

jene na posamezne regije, je pri prebivalcih, tako je dejal tudi ribniški župan, naletelo na izjemen odziv. Po končanem projektu bo ustanovljeno tudi združenje, ki bo za občine opravljalo skupne naloge, tudi turistično-informativni center, pričakuje se, da bo sedež v Ribnici.

Prvo fazo, ki je bila končana ravno z izborom lokacij, sta financirala angleška fundacija in ministrstvo, stala pa je 20 milijonov tolarjev. Zdaj, ko se začenja ožje delo, bodo

BREZ RIVALSTVA, PROSIM!

Sodraški župan Andrej Pogorelec je na novinarski konferenci na turjaškem gradu poudaril, da je treba sestaviti celovito turistično ponudbo in se izogibati nepotrebnemu rivalstvu. Foto A.P.

Strokovnjaki poudarjajo, da je bolj kot številčnost turističnih točk pomembno to, da turiste sploh pritegnemo v naše kraje. Koliko nam bo uspelo razpresti mrežo turistične ponudbe po občini, pa bo odvisno od iznajdljivosti domačinov, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo. Sodelovanje 14 občin, ki so razdel-

morale sofinancerska sredstva vložiti tudi občine. 5 županov ožjega projektnega sveta, med njimi tudi Jože Tanko, ter vodja regionalnih koordinatorjev Alenka Henigman, se bodo 23. maja odpravili tudi v Anglijo, kjer naj bi se prepričali, kako takšen turizem živi.

A.P.

REPUBLIKA SLOVENIJA DRŽAVNI ZBOR

Poslanska pisarna
Slovenskih krščanskih demokratov

BENJAMIN HENIGMAN

vas vabi v svojo poslansko pisarno na Škrabčevem trgu 40:
v ponedeljek, 24. maja in v ponedeljek, 14. junija,
od 10.00 - 12.00 ure.

V tem času vam je za vprašanja na voljo tudi
odprti tel.: 860 - 854.

Vabljeni.

PRI ROMIH IN SOSEDIH NIČ NOVEGA

Prejšnjič smo obelodanili težave domačinov, ki živijo blizu romskih naselij in Romov, ki nimajo zagotovljenega dostojnega življenja. Za zdaj nihče izmed njih ni izpolnil obljub, s katerimi bi se rešili iz obupnega stanja, v katerem so se po njihovih besedah znašli. Romi niso taborili pred občino in njihovi sosedi niso apelirali ne na občinski svet ne na državo. Še vedno pripravljajo dokument, s katerim bi lahko uradno predstavili svoje težave, kolikor pa smo poizvedovali, se je tudi občina ponovno lotila preučevanja možnosti za reševanje te problematike.

INLES SE JE DOKONČNO PRESELIL

Inlesova proizvodnja je sedaj res zbrana na enem mestu, v Ribnici, ker so se konec maja s prigoriskega Hrasta v nove pisarne dokončno preselili tudi režijski delavci, medtem ko so proizvodnjo v hale premestili že poprej. Inotherm je lastnik polovice bivšega Inlesovega obrata v Prigorici, ostali del pa se še vedno prodaja. Direktor Inlesa Andrej Mate je dejal, da je zelo veliko interesentov, gre pa predvsem za drobno proizvodnjo, obrtnike, celo invalidsko podjetje, medtem ko zanimanja konkurentov iz iste branže še ni bilo.

ZASILNI OBVOZI SO RES ZA SILO

Zasilni enosmerni obvozi za Gorenjsko cesto so se začeli urejati že nekaj dni po sestanku stanovalcev in občine z izvajalcem del, CP Novo mesto. Sprva so bili tudi zaradi deževnega vremena enako neprevozniki kot magistrala, teden dni kasneje pa so delavci ozke poti le malo bolj utrdili, še kasneje celo malo nasuli in razširili, in še malo kasneje pokrpali tudi kratke odseke ceste mimo Gornjih Lepovč, ki bi, če ne bi bilo nuje, očitno ostali razkopani v nedogled. Označbe

za obvoz so po trditvah Danila Hočevarja, ki s strani občine nadzira dela, postavljene pravilno, kar je potrdil tudi prometni inšpektor. A vozniki, vključno z domačini, se po teh obvozi kar precej lovijo. Ena ali dve nevpadljivi tabli jim pač na cesti, na kateri morajo prežati na vsako luknjo, ne zadoščajo. Pri gasilnem domu je nastavljena dokaj velika tabla, a s toliko označbami, da se moraš pred njo preprosto ustaviti, da uvidiš, kam neki in za koga so speljani obvozi. Sicer pa se cesta redno poliva, pravi Hočevar, in obnova poteka po načrtu.

RIBNICA NUDI PREMALO PLAČANEGA DELA!

Dnevno se na delo drugam, največ v Ljubljano, vozi kar okrog 1000 prebivalcev upravne enote Ribnica. Prestolnica je postala center vseslovenskega dogajanja in nudi več zaposlitvenih možnosti, zato se na delo tjakaj vozi 570 prebivalcev, leta '71 pa se jih je npr. le 192.

Drugi kraj, kjer si preko 300 občanov Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka vsakodnevno služi kruh, je Kočevje, čeprav se tudi Kočevci v precejšnjem številu vozijo v našo dolino.

Veliko manj ljudi pa si je delo zagotovilo v Cerknici, Dobropolju, Loški dolini in v Loškem Potoku, kot je ugotovila študentka geografije Polona Rigler, ki je o dnevni migracijah v občini Ribnica izdelala seminarsko nalogo. Število dnevniških emigrantov narašča iz desetletja v desetletje, le 18% pa je sedaj tistih, ki se k nam vozijo od drugod, večinoma iz Kočevja, Dobropolja, Velikih Lašč in Loškega Potoka, v zadnjem času pa tudi iz Novega mesta in Trebnjega. Še vedno pa se na delo izven doma najbolj množično vozijo prebivalci KS Velike Poljane in Sveti Gregor, ki sta prostorsko precej oddaljeni od centrov in najbolj kmetijsko usmerjeni.

V majski številki pišemo:

Proračun, Gorenjska cesta in plače funkcionarjev 4 - 5

"V prejšnjem mandatu pa to ni bilo tako očitno!"

se šušlja po marsikaterem hodniku in v marsikakem krogu. Kaj?

Polarizacijo svetnikov v razmišljanju in dvigovanju rok bi pavšalno že lahko ocenili za koalicio med SKD in SLS. Neuradno se stranki povezujejo tudi na ribniških tleh, kdo naj bi vodenje prevzel, pa se javno še ne govori.

Člani ribniške SKD so združevanje strank na slovenskem nivoju že podprli, Benjamin Henigman, ki je postal njen predsednik, se za zdaj še izogiba trditvi, da gre v ribniškem svetu za koalicio SKD in SLS:

"Ne, gre za višjo politično kulturo. Svetniki so začeli ugotavljati, kaj je njihova funkcija: da odločajo o strateških stvareh, o sprejemanju odlokov, ki lahko za veliko let "zabetonirajo" obveznosti in pravice posameznih občanov in skupin. Logično je, da se iščejo skupni interesi in pri konkretnih stvareh v občini sodelujemo s SLS relativno dobro. Tam, kjer je skupna volja, je tudi skupni nastop."

Servisna cesta	6
Kako občina pomaga podjetnikom ?	7
O ne, nič več ne bo šlo tako kot do sedaj	8 - 9
Vrata so odprta, sodelujmo z Novo Gorico	10
Ob koncu leta že 180 delavcev v invalidskem podjetju	12
Razpis za financiranje športa	16
Poslovanje gospodarskih družb	17
Vse večje nezadovoljstvo nad ostrimi ukrepi	21
Cerkev se spreminja	22
Sploh veste, da imamo muzej?	23
Po prehojeni poti naše knjižnice	24
Bralci pišejo	26
Sprint duatlon: "Zelo dobro."	27
Ribnica ima prvoligaša	28
Uboga narava, s čim si si pa to zaslužila?	31

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.

Uredniški odbor: Alenka Pahulje - odgovorna urednica, Metka Tramte in (s. h.) - člana.

Lektorica: Tanja Debeljak.

Trženje oglasnega prostora: Marko Modrej, GSM: 041-536-889

Tisk in prelom strani: KVM Grafika, Ribnica.

Naklada: 3.000 izvodov.

Naslov uredništva:

Občina Ribnica, Gorenjska c. 3, 1310 Ribnica.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-805/97, z dne 11. 6. 1997, se šteje občinsko glasilo REŠETO med proizvode, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov v skladu s 13. točko tarife št. 3 Tarife davka od prometa proizvodov in storitev.

V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja.

Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

WE SERVE Dobrodelni ples ribniškega Lions kluba, ki je bil ustanovljen pred štirimi meseci, je le doživel svoj dan, čeprav več kot mesec dni kasneje, kot je to predvidelo sedaj že 25 članov te organizacije.

Sobotni gala ples je bil njihovo prvo izrazito javno delo, do sedaj so se namreč le družili in razpravljali tudi o problemih ribniškega okolja ter se pripravljali na organizacijo slovesne prireditve. Na njej so preko dražb umetniških del, vstopnine, srečelova in donatorskih prispevkov zbirali denar za pomoč družini v naši občini, kjer živi več slabovidnih članov in denar za nabavo aparata za določanje dioptrije za Zdravstveni dom Ribnica.

Člani Lions kluba, ki so večidel predstavniki vseh pomembnejših institucij v občini, podjetij, zdravnikov in odvetnikov, naj bi skupaj z okrog 150 povabljenimi gosti poskušali finančno pomagati tudi pri ustanavljanju SOS telefona za starejše v stiski in pri nakupu osebnega dvigala za invalidne učence v ribniški šoli. Več o tem v prihodnji številki.

A. P.

S 4. REDNE SEJE OS

MOREBITNE NEPRAVILNOSTI PRI OBNOVI MAGISTRALKE PREUČUJE NADZORNI ODBOR

Pobuda 46 stanovalcev Gorenjske ceste, da naj svetniki obravnavajo problematično obnovo magistralke, ki jim povzroča toliko nejevolje in materialne škode, na 4. redni seji, 6. maja, ni imela tolikšnega učinka, kot ga je javnost pravzaprav pričakovala.

Svetniki so že na začetku zavrnil predlog poslanskih skupin SKD in SLS, da bi o njej razpravljali še pred obravnavo proračuna in tako vanj morda umestili dodatno postavko za servisno cesto. Razlog za to, da so svetniki pobudo sprejeli le kot informacijo, je bil v tem, ker je matični odbor ni preučil. Neposreden učinek so v bistvu krajanje dosegli še pred sejo, saj so z ostrimi protesti in sodelovanjem v pogajanjih spodbudili izvajalca k bolj intenzivnemu delu. O morebitnih nepravilnostih pri gradnji in obnovi, na kar podpisniki opozarjajo, pa je že razpravljal tudi nadzorni odbor. Pregledal bo vso razpoložljivo dokumentacijo, ugotovitve pa posredoval na naslednji seji.

JAVNOST LAHKO LE POSLUŠA

A zapletlo se je pri obravnavi pobude, saj se je k besedi želel javiti tudi stanovalec Gorenjske ceste, Vlado Mihelič. Svetniki so mu to odrekli, ker tako določa veljavni pravilnik o delovanju OS in vodenju sej. Javnost lahko posluša, ne sme pa govoriti, če za to ni posebej pooblaščen. Vendar je ta odločitev sprožila polemiko, saj naj bi šlo po mnenju Andreja Mateta "za izredne razmere in kanček praktičnosti ne bi bil odveč."

ODŠKODNINE

Benjamin Henigman je opozoril tudi na problem odškodnin, ki ga krajanje v pobudi niso posebej izpostavili, so ga pa zato na svojem zboru. Menil je, da se občinska uprava ne sme izogniti pomoči pri reševanju te težave, če se bodo stanovalci nanjo obrnili, zato se ni strinjal "s pravniško razlago" predsednice NO Olge Tanko in svetnika Lada Orla, da se uprava s tem področjem ne sme ukvarjati, ker to presega njene pristojnosti. Dolžna je dajati nasvete, posredovati potrebno dokumentacijo, pravnega postopka pa ne sme voditi. Orel je menil, da je najprej treba ugotoviti, kdo je škodo povzročil: ali je bilo kaj narobe na občinski strani ali se je del morda napačno lotil izvajalec ali pa krivdo lahko pripišemo Direkciji RS za ceste.

PRIMER: GORENJSKA CESTA

Zakaj predstavniku Gorenjske ceste OS ni dovolil spregovoriti oz. zakaj v takih "izrednih primerih" ne greste mimo določil poslovnika? Bolje rečeno, se vam ni zdelo primerno, da bi zapisani formalizem preuredili kar po hitrem postopku?

Župan: "OS je najvišji organ odločanja v občini in njegovo delovanje ureja poslovnik, ki opredeljuje vse postopke od konstituiranja, vodenja sej, do pristojnosti odborov in komisij. Med drugim ureja tudi to, kdo lahko razpravlja v posameznih točkah dnevnega reda. Po veljavnem poslovniku lahko na sejah razpravljajo župan, člani OS in osebe, ki jih določi župan oz. predlagatelj. Predlagatelj pa je lahko vsak član ali delovno telo OS ali 5% volivcev v občini. Seje so javne, torej se jih občani lahko udeležujejo, vendar na njih ne morejo razpravljati.

Če pa bi jim hoteli to omogočiti, bi moral OS spremembo poslovnika sprejeti z 2/3 večino vseh članov OS."

Svetniki so predlagali, da naj bi občinska uprava stanovalcem ob Gorenjski cesti pri uveljavljanju odškodninskih zahtevkov zaradi povzročenih škod pri obnovi pomagala vsaj z nasveti, ker pravnih postopkov ne sme voditi. Lahko pričakujejo vsaj to pomoč?

"Občina bo tako kot doslej nudila občanom primeren servis za razreševanje njihovih in naših skupnih težav, a le v okviru pristojnosti, ki jih občina in njena uprava ima. Tudi do sedaj smo občanom vedno posredovali informacije in nasvete, čeprav nikoli nihče ni vložil uradne zahteve."

Kaj naj bi pa pomenila izjava ministra za promet in zveze, da "občina vseh predhodnih del ni v celoti zaključila v skladu s predvideno dinamiko"?

"Res mi ni jasno, kaj je s tem mislil. Občina je v tej državni investiciji udeležena le kot soinvestitor. Celotni postopek od pridobivanja zemljišč, usklajevanja dokumentacije oz. revizije projektov, razpis za izbor izvajalca in izbor je vodila Direkcija RS za ceste. Občina je bila le sopodpisnik. Izvajalec del je začel z deli približno mesec dni po podpisu pogodbe, oktobra '98 in do sedaj nam ni znano, da bi občina na kakršenkoli način ovirala delo ali da ne bi zagotovila potrebnega tehničnega, strokovnega ali finančnega dela. Seznanjeni pa smo z vsemi težavami, ki so nastale zaradi resnično neugodnih vremenskih pogojev pozimi in v začetku pomladi. Prav vreme je povzročilo vse te zamude. Sicer pa upam, da bo svetnik (op. ured. Benjamin Henigman), ki je dostavil ministrov odgovor, pridobil tudi argumentirano obrazložitev."

IZ POBUDE STANOVALCEV GORENJSKE CESTE

Hiše na Gorenjski cesti so spomeniško zaščitene, grajene so v drugem času, zato se lahko zgodi, da se bo ob naraščajočem prometu, zlasti tovornem, tudi katera poškodovala. Cesta je bila takrat grajena le za vprežna vozila, nato za drugačen promet in obremenitve.

Z oziroma na ta dejstva pričakujemo in zahtevamo ogorčeni krajanje čimprejšnjo izgradnjo servisne ceste, ureditev pravno-premoženjskih zadev z lastniki (tako, da se vse prizadete pokliče skupaj), pohiti z izvedbo vseh del na gradbišču. Ugotoviti je treba tudi, kako so potekale priprave in usklajevanje odkupa zemljišč z lastniki ob Gorenjski cesti, podpisi teh pogodb ter izvedba načrtovanih del ter potek raznih vmesnih sprememb. Kdo je bil odgovorni nosilec pogodb in poslov za pridobitev zemljišč za razširitev cestišča, vključno pločnika, in če so z vsemi lastniki ob Gorenjski cesti sklenjene pogodbe ter oddane na Upravno enoto Ribnica, ki je izdala tri gradbena dovoljenja?

Občinske svetnike je treba seznaniti, kolikšen del denarja je bil potrošen v lanskem letu ob pričetku del za kanalizacijo in kolikšen del od planiranih sredstev je bil porabljen sedaj. Krajanje tudi zanima glavni vzrok za začetek gradnje v mesecu oktobru 1998 (razen pojasnila, da je bilo treba davkoplačevalski denar črpati iz državnega proračuna v lanskem letu) in koliko je stalo zimsko vzdrževanje ceste z nasipanjem jam. Potrebno je tudi ugotoviti, kje in zakaj so zastali načrti za ureditev in izgradnjo servisne ceste (Breg - Ribnica). Navede naj se podrobno poročilo o lastnikih in tožbah, ovirah in planu del za čimprejšnjo izgradnjo servisne ceste. Krajanom tudi ni obrazloženo, kaj investitor Hydrovod investira iz svojega računa in koliko prispevajo krajanje - lastniki za priključek oziroma ventile pri (v) hišah. Odgovorni projektant naj krajanom obrazloži potek in dimenzije pločnikov v horizontalnem in vertikalnem smislu. Ob tem omenjamo, da so bili pločniki za Gorenjsko cesto načrtovani že ob zbiranju samoprispevka v letu 1988-1993.

Ali so v tej obnovi predvidene sedanje in eventualno bodoče napeljave vsaj za 15-20 let? To je smisel planiranja in vloge občinske uprave.

860 - MILIJONSKI PRORAČUN JE SPREJET

Amandmaji SKD in SLS zavrjeni

Najpomembnejša točka dnevnega reda majske seje pa je bil seveda letošnji proračun, ki bo visok 860 milijonov tolarjev. Prihodki naj bi namreč znašali 849 mio SIT, odhodki pa 860 mio SIT.

Že pri proračunskem glasovanju je bila očitna razdelitev poslancev, saj so proračun sprejeli z 10 glasovi ZA, 3 proti in s 3 vzdržanimi. Šest odklonilnih glasov je razumljivih, saj sta SKD in SLS predlagali štiri amandmaje, a so jih ostali svetniki preglasovali in jih zavrnil.

Tako bo župan razpolagal s 5 milijoni tolarjev za pridobitev nepremičnin, premičnin in kapitalskih vložkov in ne s polovico nižjo vsoto, kot sta jo predlagali skupini, ki sta tudi želeli, da bi o nepremičninah odločal OS in ne župan.

Tudi postavka za sponzoriranje proslave Metoda Mikuža ostaja trimilijonska, ker Svet ni sprejel njihovih pripomb, da bi ta denar raje namenili krajevnim skupnostim. Namesto proslave naj bi se po poslančevem predlogu denar raje namenil za okroglo mizo o vlogi in pomenu M. Mikuža, na kar je **Miha Klun** ugovarjal: "Če se dosedaj niso delala zgodovinska osvetljevanja, jih pa tudi zdaj ni treba."

Ulica Talcev, ali bolje, št. 14, še vedno ostaja brez pravic in brez asfalta. Amandma, naj se cesta asfaltira do kmetije Joras, po županovem mnenju letos ni uresničljiv. Najprej je treba vrisati traso, ker po sedanji karti tamkajšnji cestni odsek sploh ne obstaja.

V četrtem amandmaju pa so svetniki SKD in SLS opozarjali na "nedopustno dejstvo, da kljub zelo težkemu prometnemu stanju v Ribnici, gradnji Gorenjske ceste, glavni prometni žili mimo šole in ob potrebah industrije ter obrne cone Riko-Inles" v proračun ni uvrščena postavka za servisno cesto Breg.

Benjamin Henigman je dejal, da si svetniki zaradi pritiska ljudi ne morejo dopustiti, da postavka ne bi bila sprejeta. Navsezadnje bi bila tudi osnova za dogovore z ministrstvom za promet, ki je menda že pripravljeno sodelovati pri projektu. Predlog, da se naj za cesto nameni 10 mio SIT, in na ta račun stanovanjskemu bloku in Komunalnemu urejanju Hrastja odvzame isto vsoto, so svetniki zavrnil.

PRORAČUN '99 - ZARADI NEREALNIH ŽELJA MANJ DENARJA?

Zakaj se ni upošteval predlog krajanov KS Dolenja vas, da bi dobili več denarja za urejanje pokopališča v Prigorci?

Župan: "V pripravi predloga proračuna je uprava upoštevala sklep OS in pripravila dopolnjen in spremenjen predlog za vse izglasovane postavke, tudi za pokopališče v Dolenji vasi. Med samo obravnavo proračuna je odbor za komunalne zadeve predlagal amandma, ki je delež občine povečal iz enega na 2 mio SIT, kar sem v obravnavi tudi podprl. Vedeti je treba, da občina lahko zagotavlja le 60% potrebnih sredstev glede na ocenjeno vrednost, ker je KS Dolenja vas financirana iz občinskega proračuna. KS je obljubljala tudi bistveno več sredstev za izvedbo projekta. Če se bo pokazalo, da bo za urejanje potrebno več sredstev, kot smo jih za zdaj namenili, pa lahko postavko povečamo tudi z rebalansom."

Svetniki vseskozi znižujejo postavko za komunalno urejanje Hrastja, lastniki pa se pritožujejo, da je nastala popolnoma nemogoča situacija, saj ne morejo dobiti gradbenih dokumentov. Jim lahko ureditev obljubite vsaj za letos?

"V letošnjem proračunu ima Hrastje veliko težo. Postavka je višja od 20 milijonov tolarjev in s tem denarjem bi lahko zagotovili minimalne pogoje, da bi lastniki lahko začeli pridobivati dokumentacijo in začeli graditi. Težava je v tem, da se je odprodaja zemljišč pričela na severnem delu, ki nima komunalne povezave z Lepovčami, zato je bilo treba spreminiti del zazidalnega načrta. Postopki so bili relativno dolgi. Razumem ljudi, a morda so bili nekateri tudi zavedeni."

Zavedeni? S katere strani?

"Roki, ki jih je občina napovedala, so dokaj realni, a lastniki zemljišč se verjetno niso pozanimali na pristojnem oddelku občinske uprave glede možnosti gradnje."

Kako pa napredujete s projektom stanovanjskega bloka? Svetniki so hoteli kratiti tudi to postavko, češ da "ni realna".

"Ja, a stanovanjske stiske so kar velike. Projekt bo zaključen v dveh mesecih, potem se bomo odločali le še o načinu gradnje."

Kdaj se gradnja lahko res začne?

"Če bomo našli primerne investitorja, se lahko začne že letos."

Bo šlo izključno za profita stanovanja?

"Ne, občina bo svoj delež namenila neprofitnim stanovanjem, teh pa bo v bloku približno 1/4."

Zaradi izredno drage investicije v obnovo športne dvorane, preko 200 milijonov tolarjev, pa se zdi finančno gledano, da bo ta postavka težko uresničljiva.

"Projekt je v zaključni fazi in ni nerealna investicija. Je nujna, ker je instalacijski in gradbeni del v izjemno slabem stanju, in objekt ni več ustrezen za prireditve, rekreacijo in tekmovanja."

Ministrstvo za šolstvo do sedaj tako dragi obnovi ni bilo preveč naklonjeno, a brez njegovih sofinancerskih sredstev bo investicijo nemogoče začeti.

"Občina je z ministrstvom uskladila normative za obnovo dvorane, pričakujemo pa, da bomo zanjo dobili tudi podporo, saj je edina med Ljubljano in Kolpo, ki sploh omogoča tekmovanja in prireditve. Moram pa reči, da nam je bilo to ministrstvo v prejšnjem mandatu izjemno naklonjeno, zato verjamem, da nam bo tudi tokrat pomagalo."

PREVISOKE SEJNINE SVETNIKOV, PRENIZKE ČLANOV DELOVNIH TELES - PRAVILNIK O PLAČAH UMAKNJEN

Svetniki bodo ohranili za sejnine razmerja, ki so bila v veljavi že do sedaj, edino pravilo je, da nagrade ne smejo presegati 15 % županove plače. Sprememba pravilnika o plačah funkcionarjev je po navedbah direktorice občinske uprave potrebna zato, ker to predvideva zadnja novela Zakona o lokalni samoupravi in njen 34. člen, ki določa občinske funkcionarje. Sejnina svetnika je v prejšnjem mandatu znašala 11.098 SIT bruto, po novem predlogu pa naj bi se bila povečala na 21. 806 SIT bruto. Sejnine za člane, ki predhodno zasedajo tudi v odborih in komisijah, pa naj bi se znižale. **Andrej Mate**, bivši predsednik OS, je menil, da je bil prejšnji cenik bolj racionalen, ker je "izredno malo bremenil proračun", obenem pa ni bilo tako očitno nesorazmerje med sejo OS in delovnega telesa.

Tudi **Miha Klun** je dejal, da ne vidi razloga za tako "drastično povečanje sejin", a mu je **Benjamin Henigman**, ki vodi komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (ki predlaga tarifni del), dejal, "da na ribniškem OS ni potrebno zganjati socialistične demagogije in da navsezadnje vsi lahko delamo zastoj, če je to tisto, kar bi bilo treba povedati". Komisija po njegovem ni posegala v predlog nagrajevanja, ki ga je pripravila občinska uprava, le NO je zmanjšala denarno nagrado.

Po daljšem polemiziranju so se svetniki odločili, da bodo pravilnik umaknili z dnevnega reda, preverili plače v ostalih občinah, ki so po velikosti primerljive z našo, ohranili za sejnine razmerja, ki so veljala do sedaj (kar je bil tudi predlog svetniške skupine SDS) ter umaknili člen, ki je za izplačilo sejinne zahteval le polovično časovno prisotnost na seji (nov predlog je 70%).

Alenka Pahulje

GORDIJSKI VOZEL OKROG SERVISNE CESTE SE DA REŠITI, LE VOLJA IN DENAR STA POTREBNA

Servisna cesta Breg ponovno ni uvrščena v proračun, čeprav se premoženjska razmerja sedaj le hitreje urejajo. Benjaminu Henigmanu, ki vas je opozoril na to, ste dejali, da letos ni uresničljiva, a realna ni bila tudi pred leti, ko je bila redno umeščena v proračunski plan.

Župan: "Uvrstitev določene postavke v proračun še ne pomeni, da bo leta tudi uresničena, in to prav tako velja za servisno cesto. Pogoji za njeno izvedbo se niso bistveno spremenili že od leta '96, ko je bil na osnovi ocen, da bo prometnica možna, že izveden razpis in izbran izvajalec.

Stanje glede premoženjskega urejanja zemljišč je zdaj res nekoliko boljše, vendar je postopek tako dolg in zahteven, da lahko zatrdim, da letos ne bomo mogli začeti z izgradnjo ceste. Če bi OS sprejel omenjeni predlog (op. ured.: amandma SKD in SLS), bi moral sredstva zanj prerazporediti iz drugih postavk. To bi onemogočilo delo izvedljivih investicij."

Menda je ostal le še F. Nosan, ker naj bi ponovno postavil "nemogoče pogoje"?

"Pridobivanje zemljišč je zelo zahteven, predvsem pa dolg postopek, ker je treba uskladiti različne želje in interese. Težave se pojavijo, ko zahteve izrazito odstopajo od običajnih cen za primerljiva zemljišča v našem okolju. Nekaj podobnega se dogaja tudi v tem primeru."

Težave s tem lastnikom izvirajo že od začetka pregovarjanja za servisno cesto. Kakor je bilo slišati, je občini v tem času ponudil tudi menjavo zemljišča v vrednosti 1:1, a velikokrat sploh ni dobil odgovora od nje. Konkretno: že več kot teden dni čaka odgovor na zadnjo pisno ponudbo.

"Občina se je glede odkupa ali zamenjave zemljišč začela z g. Nosanom pogovarjati šele l. '97, ko so vsi investitorji v tej obrtni coni, tudi občina, odstopili od pogodbe s podjetjem Ingramark."

Zahteve g. Nosana pa so bile po našem mnenju previsoke in podobna je tudi zadnja, saj precej presega ceno primerljivih zemljišč. Glede čakanja na odgovor pa moram reči, da si kot institucija ne smemo dovoliti, da bi v dnevu ali tednu odgovorili na vsako

ponudbo, ker jih je treba preveriti in preučiti."

Ali obstaja možnost, da se naredi ovinek mimo sporne parcele, če se ne boste dogovorili?

"V tem primeru bomo uresničili sklep OS izpred dveh mesecev in začeli postopek razlastitve, ki je po mojem mnenju še najbolj realen."

Ampak dolgotrajen?

"Da, vendar spremembo trase v zazidalnem načrtu tudi ni možno izpeljati v enem mesecu."

Kaj pa v primeru, da se za servisno cesto zagotovi vse potrebne dokumente in se zgodi, da se novi prometnici uprejo stanovalci Gornjih Lepovč?

Protestirali so že takrat, ko se je o obvoznici samo šušljalo.

"Družbeni plan občine, ki je določil nova zazidljiva področja, je bil sprejet l.'97. Vsi, ki so gradili stanovanjske hiše v Lepovčah, so bili seznanjeni s prostorskimi akti in razvojem tega področja na vseh straneh železniške proge.

Hkrati cesta pomeni predvsem izboljšanje prometnih razmer na širšem območju Ribnice, sedanjim lastnikom v obrtni coni pa bi omogočila razvoj mirne dejavnosti in odpiranje novih delovnih mest."

Alenka Pahulje

ROKO NA SRCE, V PRIMERU SERVISNE CESTE GRE ZA ČISTI POSEL,

kjer ima vsakdo svoje interese in poskuša čimveč iztržiti. Zato se je situacija tudi zapletla in pojavljalo se je neizmerno veliko nasprotujočih si informacij, del katerih poskušamo razvozlati tudi v tem sestavku.

Trenutno je torej sporna samo še parcela F. Nosana. Lastnik druge sporne parcele F. Mihelič je pisno izjavil, da le-to brezplačno

predpogodbo, ki sta jo omenjena investitorja še pred njim sklenila z Maležičevo, tudi lastnico ene izmed spornih parcel. V primeru servisne ceste je torej potekala samo ena civilna tožba, a je bilo vanjo vpletenih več strank. Zaradi nedavnega medsebojnega dogovora ni več ovira za gradnjo ceste. Tudi primer Nosan bi bil po mnenju enega izmed

Na velikem travniku, ki bo morda prihodnje leto le dočakal prometnico, sedaj sameva Joras center, čeprav je investitor tamkaj gradil zato, da bo posloval na eni izmed najbolj prometnih poti. A je bil izigran in travnik ni dočakal niti bencinskega servisa OMV niti vrste drugih proizvodnih in storitvenih dejavnosti, ki naj bi tamkaj cvetele: najmanj 15 objektov in 150 potencialnih delovnih mest. Epiloga nesojene ceste pa še vedno ni.

odstopi občini, če se mu zagotovi zemlja v isti izmeri na severnem delu ceste. Z njegovim predlogom so se strinjali vsi navzoči na sestanku, ki je bil 5. maja na občini, tudi investitorja M-KGZ in S. Rus. Slednja sta bila namreč z Miheličem v civilni tožbi, ker sta ga tožila zaradi škodljive pogodbe. Vedel naj bi za

investitorjev rešljiv, ker je pripravljen Nosanu prodati želeno parcelo, vendar po isti ceni, kot jo župan ponuja Nosanu za odkup spornega zemljišča.

Kljub temu se županu zdi razlastitev še najbolj realna možnost za rešitev "servisnega vozla".

Pobuda večine lastnikov objektov v kasarni: Občina naj se bolj aktivno vključi v ureditev okolice, osvetlitev, odprtje glavnega vhoda, prevzame naj lastništvo nad zemljišči za cesto (vzdrževanje, takse) in omogoči organiziran odvoz smeti.

Nekateri podjetniki pravijo, da bi občina lahko veliko bolj spodbujala podjetništvo, a ne le s ponujanjem kreditov, ki imajo neugodno obrestno mero. Koristijo jih menda samo zato, ker so jim le izhod v sili. Menijo, da bi jih občina vsaj za določeno dobo lahko oprostila plačevanja komunalnega prispevka, kar počno v drugih občinah.

"Kritika je nekorektna, ker je le malo občin v Sloveniji, ki so podjetnikom na področju kreditne in spodbujevalne politike ponudile boljše pogoje kot Ribnica. To trditev se lahko utemelji že preko višine sredstev, ki jih občine ponujajo preko javnih razpisov. Med ukrepe za razvoj podjetništva prav gotovo sodi komunalni prispevek, a trenutno ni možnosti za kakršnokoli spremembo, ker veljavni pravilnik o oddajanju stavbnih zemljišč tega ne omogoča."

Toda pravilnik bi OS lahko spremenili...

"To predvidevamo letos in občinska uprava bo predlagala tudi za podjetništvo stimulative ukrepe in ugodnosti." (Op. ured.: župan je omenil obročno odplačevanje in možnost moratorija.)

Trenutno pa podjetnike podpirate le s krediti...

"Ne samo z dolgoročnimi in kratkoročnimi, ampak za ribniške podjetnike namenjamo tudi sredstva, s katerimi financiramo njihove nastope doma in v tujini, ob raznih priložnostih kot je bil sejem v Hamburgu, Novi Gorici, Fabrianu, Celju in Gornji Radgoni. Prav tako občina sofinancira njihovo izobraževanje. Mrežo finančne pomoči imamo zelo dobro razvejano. Glede oprostitve plačevanja komu-

"Krediti ne spodbujajo razvoja, ampak le podaljšujejo agonijo, v kateri so se znašli podjetniki. Občina bi morala s komunalno olajšavo spodbujati, da bi na ribniški trg prišlo čimveč podjetniške konkurence, ker bi le na tak način pomagala tudi malemu človeku, saj bi le-ta lahko izbral ugodnejšo ponudbo in delo." (mnenje enega izmed podjetnikov)

nalnega prispevka pa je največja težava v tem, da je sedanje določilo jasno: pred izdajo gradbenega dovoljenja je treba poravnati vse komunalne obveznosti."

Očitek podjetnikov, češ da občina "ne diha" z njimi, pa je dokaj živ. Lahko ugovarjate?

"Očitek ni upravičen glede na vse povedano, navsezadnje jim pomagamo tudi pri promovanju tako na podjetniškem kot tudi turis-

tičnem in gostinskem področju. Zelo aktivno tudi kandidiramo na razpisih raznih podjetniških in zaposlitvenih programov. V ustanavljanju je podjetniški center za 5 občin s sedežem v Ribnici. Kot sem že dejal, smo zelo dejavni na sejnih in v razvoju turizma, a po navadi ravno "kritiki" na teh prireditvah kljub povabilu ne sodelujejo."

Ko ste že omenili gostinski del... Gostinci se pritožujejo nad nelojalno konkurenco vrtca in šole zaradi nizkih cen, ki jih ponujata za kosila.

"Oboji imajo registrirano dejavnost, oboji tržno poslujejo, cena pa je del poslovne politike in strategije. Zavedati pa se moramo, da tržno gospodarstvo spodbuja konkurenco, torej ponudbo."

Nezadovoljni so tudi lastniki objektov v kasarni, ki so celo imenovali odbor za urejanje boljših razmer v obrtni conli.

Želijo, da bi občina odstopila od najemne pogodbe za vsa zemljišča in se tako odpovedala klavzuli, po kateri ima predkupno pravico, zato lastniki ne morejo odkupiti funkcionalnih zemljišč okrog objektov.

"Do nas ta pobuda še ni prišla, vendar so bila funkcionalna zemljišča že pri odkupu objektov tudi odkupljena. Dodatnih funkcionalnih

Podjetniki so opozorili na dejstvo, da obstajata dva ureditvena načrta, kar je popoln nesmisel. Enega je izdelal Stanblo, a ga občina ni sprejela, drugega pa neka ljubljanska agencija, ki sploh ni vrisala dejanskega stanja. Ko so jo podjetniki na to napako vendarle opozorili in prosili, da naj si vsaj ogleda teren, tega ni storila.

zemljišč ni, vse, kar je še ostalo neprodano, so prometnica, zelenica in 2 parceli, za kateri ni bilo nobenega zanimanja. Ocenjujem pa, da bomo letos le naredili korak naprej in uredili status vojaških zemljišč."

A se z Ministrstvom za obrambo dogovarjate tudi o odprtju glavnega vhoda?

"Da, vse kar je vezano na obrtno cono, je predmet pogajanj. Dogovarjamo se tudi o tem, da se zemljiške izmere v kasarni uredijo."

Ali so na ministrstvu pripravljeni sprejeti odkup, glede na to, da so bila pred leti dokaj nepopustljiva (z obeh strani) in neuspešna pogajanja?

"Dolgoročno mora vojska vendarle nekaj narediti z zemljišči, ki jim ne prinašajo nobenih koristi. Obrtna cona je ločena od vojske in mislim, da ministrstvo ne bi smelo imeti nobene želje po lastništvu nad tamkajšnjim nepremičnim premoženjem. Seveda ni šlo pri razgovorih s predstavniki ministrstva za obrambo za nepopustljivost, ampak predvsem za pristojnosti. Pogoste menjave v vodstvu so tudi zavirale razgovore in tudi sicer se vojaško premoženje malokje rešuje zadovoljivo hitro."

Alenka Pahulje

In tako se je menda dogodilo, da je občina svoje investicije v kasarno izpeljala po lokaljski dokumentaciji, ki jo je izdelal Stanblo, tisti podjetniki, ki so se za kasarno odločili lani, pa po načrtu agencije. Tako vsak gleda v svoje papirje in nihče več nikogar ne razume.

(Op. ured.)

Ni važno, ali bo naše kmetijstvo prišlo v Unijo ali ne, jasno je, da:

NIČ VEČ NE BO ŠLO TAKO KOT DOSEDAJ, ALI PA SE BO VSE SKUPAJ ZARASLO IN PROPADLO.

Ce bo Sloveniji dovoljeno postati članica evropske elite, bo morala vso zakonodajo uskladiti z EU in če nad kakšnim področjem le ne bo visela tako stroga in nepopustljiva evropska roka, potem naša pravila vsaj ne bodo smela biti v nasprotju z njenimi.

Če bomo novi člani, potem bomo dolžni harmonizirati tržno-cenovno politiko in zagotoviti, da bodo povsem začeli veljati zakoni EU. Tudi občinski proračuni ne bodo več smeli namenjati sredstev za kompenzacijska plačila, ki so vezana na ceno, regresiranje obresti za tekočo proizvodnjo, semen in umetnega osemnjenja...

Mag. Franci But, ki v intervjuju razpravlja o tem, kako se bo na evropskem trgu znašalo ribniško kmetijstvo, pravi, da bodo lokalne skupnosti morale dajati čim več denarja za podeželski razvoj: zložbo zemljišč, mlade kmete, dopolnilne dejavnosti, ureditev vasi, gradnjo hlevov... Kajti več kot bodo dale, več sofinancerskih ugodnosti jim bo EU podarila. Pogovor se navezuje na mnenja, ki so jih v prejšnji številki posredovali razpravljavci o kmetijstvu, in na napačno zemljiško politiko, ki jo je zagrešil stari sistem in nas po Butovem mnenju postavil v skoraj brezizhodno situacijo. Določil je zemljiški maksimum in s tem ljudem, čeprav so si želeli povečati kmetije, to onemogočil in zemljišča celo nacionaliziral. Zavlačenje zdajšnjih oblastnikov, ki se kaže v "še nesprejetem večletnem nacionalnem gospodarskem programu in neurejeni zakonodaji," pa lahko po mnenju namestnika vodje ožje pogajalske skupine za vstop v unijo kaj hitro povzroči, da EU namesto zgodbe o uspehu postane zgodba o neizkoriščenih možnostih.

Celovita zložba in nič drugega, to je rešitev za preživetje naših kmetij. Da?

"Drži. Brez zložbe zemljišč, v smislu oblikovanja večjih parcel, ne bomo mogli ničesar napraviti, a za to bo potrebno soglasje prebivalcev, v kar pa težko verjamem, glede na mentaliteto ljudi, ne samo v Ribnici, ampak povsod po Sloveniji. Vsak ima zemljišče za neki čakajoči kapital, ker nikoli ne veš, kaj se v življenju zgodi... Bolj sem prepričan, da se bodo ljudje odločili za 20-25-letni najem, še posebej če jim bo država zajamčila plačila letne najemnine."

Ravno te odgovornosti pri izpeljavi kmetijske reforme slonijo na vašem ministru za kmetijstvo in občine, ki jim roke zavezuje državni zakon, lahko sedaj le malo

naredijo v korist lastnega kmetijstva, pravi župan. Meni tudi, da bi država morala poostreno nadzirati rabo in izrabo zemljišč, davčno obremeniti tiste, ki se s kmetijstvom poklicno ne ukvarjajo, in svojo politiko stabilizirati. Ali to počne?

"Kmetijska politika je nedvomno v tranziciji in dve tretjini zakonov ni usklajenih z evropsko zakonodajo, zato se v splošnem z mnenjem župana strinjam. Sedanja zakonodaja ne sili ljudi v zložbo zemljišč; ne strinjam pa se, da se ne da nič narediti. Seveda to ni v pristojnosti občine, temveč Upravne enote in kmetijske inšpekcije, ki bi lahko bolj rigorozno izvajale obstoječo zakonodajo in tistemu, ki svoje zemlje več let ne obdeluje, izrekle denarno kazen ali pa npr. komunali naročile, da zemljišče - recimo - pokosi, račun pa izstavi lastniku."

In zakaj tega ne izvajajo, če je to njihova naloga?

"To ni priljubljen ukrep, ker je v demokraciji lastnina nedotakljiva, a to ne pomeni, da lahko posameznik prepreči izvedbo nekega projekta, ki je v korist celotne skupnosti."

Ampak se dogaja in to redno...

"Seveda se, in to na vseh področjih. Pa še nekaj je bistveno: sedanja zakonodaja ni dovolj ostra, ker bi morala biti zemlja, ki jo lastnik ne obdeluje, letemu v breme, saj gre za mrtvi kapital. Nasprotno pa bi morala država tistemu, ki zemljo obdeluje, zmanjšati finančne obremenitve. Res je, da občina ne more sprejemati neke zakonodaje, ki bi ji omogočila lastno kmetijsko politiko, lahko pa pokaže iniciativo, da bi neki projekt vsaj

poskušala izvesti, pospeši lahko razmišljanje o sprejemanju novega koncepta, oblikuje javno mnenje in pridobiva finančna sredstva."

KAJ NAM EVROPA ZAMERI?

"Da nismo sposobni prekiniti z realsocializmom, ne v gospodarstvu, ne v socialni in ne v denacionalizaciji. Drugače smo pa zanje zelo simpatični, prijetni in celo zreli za EU. Drži pa se nas še ena smola: da smo blizu bivše Jugoslavije in nas vsi povezujejo z vojno. Nikakor nam jih ne uspe prepričati, da so Grki bližje Kosovu kot mi in ko delajo mesečno anketo med preprostim prebivalstvom o tem, koga si želijo v EU, je Slovenija vedno na zadnjem mestu. Premalo smo prepoznavni. Poleg tega imamo zelo neusklajeno zakonodajo, država pa kljub našim nenehnim pozivom še vedno ni naredila nacionalnega programa za razvoj gospodarstva za nadaljnjih 6 let. Časa ima le še do konca leta, ker je to dokument, na osnovi katerega se lahko z Brusljem sploh lahko pogajamo o sofinanciranju programov."

Kdaj lahko pričakujemo, da bo reforma resnično zaživel?

"Projekt se je letos že začel, vendar njegovih učinkov ta prostor ne čuti. To bo možno šele v letu 2000, ko se bo začelo urejati travnate površine. Prav neverjetno je, da se v Zahodni Dolenjski in Notranjski v vseh teh desetletjih ni dobesedno nič dogajalo v procesu zložbe zemljišč."

Moram pa povedati, da mora, kolikor se zložba ali pa katerakoli druga zemljiška operacija izvaja, vlogo za projekt vložiti občina. A samo v primeru, da s tem soglašajo prebivalci."

Se Vam zdi smiselno, da ribniška občina pri spodbujanju kmetijstva daje prednost velikim kmetom, ker v malih kmetih ne vidi perspektive, saj jim država ne daje nobenega jamstva, da bodo na trgu preživel. Navsezadnje, kaj bo s 450 kmeti, ko je med njimi pa le 10 velikih?

"To je zelo občutljivo vprašanje. Dejstvo je, da bodo vsi, ki kmetujejo in bodo kmetovali, deležni enake cenovne pomoči. Vsak bo dobil enako plačilo na ha, v smislu izravnalnih ali pa neposrednih plačil. Ni važno, ali bo imel 100 ha ali pa samo enega. Pogoj je le, da bo tržni proizvajalec. Drugo pa je, ali se bodo oblikovale polpoklicne ali poklicne kmetije, ki bodo imele podporo strukturne

kmetijske politike, če bo šlo za ureditev pašnika, prevzem opuščenih zemljišč, izgradnjo večjega hleva, nakup določenega stroja, nove tehnologije ali za kako dopolnilno dejavnost. Tu je smiselno podpreti samo večje in srednje kmete. Nikakršne ekonomske logike namreč ni v tem, da bi država ali občina podprli npr. nakup nekega specialnega višinskega traktorja, ki olajša delo zelo majhni kmetiji."

In kje med našimi malimi kmeti bomo našli takšne, ki bodo lahko zadostili pogojem, da se jih bo umestilo med vredne podpore?

"Verjetno bo, reciva za primer v Dolenji vasi ali pa v Prigorici, zelo težko najti koga, ki bi bil polkmet. To pomeni, da bo preprosto treba, če bo prišlo do zaokroževanja zemljišč, najti nekoga, ki bi se s kmetijstvom začel ukvarjati popolnoma na novo, ki se morda sedaj, banalno rečeno, ubada samo z eno kravo ali pa še to ne. Uspeh je možen le, če se s tem ukvarja kdo, ki živi v tem okolju. In nič ne bo mogel storiti, če ne bo imel podpore. Zato obstajajo programi za mlade kmete."

Pa jim država in EU dajeta kakšna zagotovila, da bodo s tem delom tudi preživeli in da ne bo vse slonelo na njihovi iznajdljivosti?

"Za obdobje od 7 do 10 let, za kolikor časa EU oblikuje kmetijsko politiko, EU jamči stabilnost.

Cene, podpore, višino kompenzacijskih plačil, direktna plačila na hektar in podporo investicijam.

Slovenija je dolžna prevzeti isti sistem in že leta 2000 bomo začeli izvajati 5 - letni program razvoja podeželja, ko bomo tudi mi morali jamčiti za uresničitev teh garancij. Tudi v primeru nenadnih kriznih situacij je EU pripravljena pomagati. Rizik pa seveda vedno obstaja."

Velike kmetije, čimvečji dohodek na enoto, čimvečja količina mleka po kravi, čimvečji pridelek v tonah na hektar, k temu bodo težili kmetje, da bi vzpostavili svojo ceno na trgu, ker jih k temu sili tako naravnana evropska in svetovna politika. Matija Lesar to imenuje svetovni pohlep, katerega žrtev bo tudi naravna idilika.

"Zanimiva definicija. Ne vem, če bi to imenoval ravno pohlep. Verjetno si vsak, ki ima kmetijo, želi, da bi njegova krava imela čimveč mleka in da bi njegov vinograd pridelal čimveč grozdja in vina. Ni vedno res, da količina pomeni tudi večjo vrednost. V vinogradih dandanes poteka ravno obraten trend: pridelati čimmanj vina na trto, ker bo izržek višja cena zaradi boljše kakovosti. Pri mlečni proizvodnji pa je praviloma osnovno vodilo še vedno količina mleka. Države EU

so ugotovile, da so ZDA prehud tekmeč v pohlepu, zato so si izmislili kvote, ki omejujejo proizvodnjo. Negativne so v tem, da ne smeš proizvajati več, kot je določeno; pozitivne pa zato, ker vzdržujejo sorazmerno visoko ceno za proizvajalca. Zavedati se moramo, da so kvote neizpodbitno dejstvo za mleko, vino, sladkor, oljke, hmelj. Nesporno je tudi, da morajo področja, ki imajo slabšo proizvodnjo, dobiti bistveno večjo kvoto, kot je njihova trenutna proizvodnja, ker je to edini pogoj za prihodnji razvoj. Verjamem, da se bodo na tem področju, seveda, če se bo spremenila zemljiška politika, oblikovali mešani kmetje, polkmetje in poklicni kmetje tudi v Ribnici."

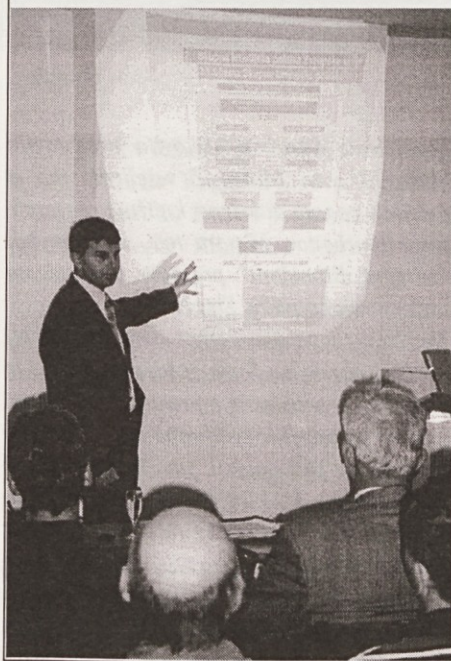
pogajalski intermezzo:

KOLIKO RIBIŠKIH LADIJ IMATE

PA VI?

"Ko so se sestale države, da bi se pogajale o kvotah ladij, ki bi obvladovale Atlantski ocean, so Španci prišli z najbolj množično delegacijo, ker imajo od 30.000 ribiških ladij kar 12.000 takšnih, katerih cilj je loviti v omenjenem oceanu. Potem so tudi nas, slovenske pogajalce, vprašali, koliko ladij imamo?

"Štiri," smo odgovorili, "pa še med njimi je ena napol razpadla." Tako je bilo ugotovljeno, da Slovenija ne more kandidirati za kvote v Atlantskem oceanu, "ker bi ladje razpadle, še preden bi prišle do Sicilije," je sistem pogajanj ponazoril Franci But na predavanju o EU.

Ker dobro poznate položaj in težave našega kmeta in pogoje v EU, lahko iskreno odgovorite na vprašanje: Bo naš kmet res težko konkurenčen tistim iz evropskih držav?

"V večjem delu...žal res. Glede na trenutno stanje. Če bodo pa spremembe uspešne, bi se postopoma lahko položaj spremenil na bolje. Za to potrebujemo 10 let časa, jasne in sorazmeroma hitre politične odločitve, striktno delo in razumevanje ljudi."

Kakšno pa je razumevanje ljudi? Se vam ne zdi, da se v njih porajajo veliki dvomi?

"Ljudje menijo, da bo kar tako šlo, kot je, a tako preprosto ne bo. Takšno stanje zemljišč kot je sedaj, lahko pomeni le to, da se bo vse skupaj zaraslo ali pa propadlo."

Toda država propagira predvsem združevanje zemljišč in nastanek večjih kmetij, kar pa tudi po Lesarjevem mnenju ne bo zadoščalo, da bi bila Slovenija konkurenčna. Imela naj bi le nekaj deset evropsko primerljivih kmetij, vse ostalo pa bi bilo golo vrtičkarstvo.

"Res je, da 75% zemlje leži na manj primernih kmetijskih področjih, a ravno to je naša redka prednost pri vstopu v EU. Takšna hribovska in alpska področja bodo deležna dodatnih evropskih doplačil in sofinanciranj. In ne! Slovenija ne bo imela le nekaj 10 evropsko primerljivih kmetij. Nekaj 1000 jih bo, od 5. - do 10.000, 60.000 pa bo res majhnih. A tudi te ne bi imenoval vrtičkarske. Številka se bo skrčila na 40.000 in ti mali kmetje bodo pomembni kot mešani kmetje, ki bodo večji ali manjši del dohodka pridobivali od dopolnilnih dejavnosti in bodo nujni zaradi ohranjanja kulturne krajine."

S čim naj bi se pa ukvarjali naši obstoječi in potencialni kmetje, da bi bili dobičkonosni? Res le z živinorejo, torej pridelavo mleka in mesa, za kar naj bi bilo ribniško področje edino primerno?

"Ne, čeprav je prvenstveno res primerno za živinorejsko proizvodnjo, v hribovitejših predelih tudi za drobnico. Vsekakor pa bi na njem lahko gojili nekatere vrste vrtnin, čeprav se bo kdo nasmehnil ob tem. A ljudje iščejo naravne pridelke, ker imajo vsaj okus in niso pridelani v umetnih rastlinjakih. Za to je treba poiskati trg. Taki pridelki pa imajo vsekakor višjo ceno, 2 - 3 - krat."

In s tem sva izčrpala vse razvojne možnosti?

"Mogoče bi bilo primerno še sadjarstvo, usmerjeno v stare vrste sadja, a tako, da se jih dodela. Pred 10 leti je bil delež uporabnikov biohrane v EU manjši od 0, 5 %, danes jih je že 5%, predvideva pa se, da se bo kupovanje izključno takšnih proizvodov ustavilo šele neke pri 20 % prebivalstva. Ta trend in to možnost bi lahko izkoristilo vsaj manjše število ljudi. Nasploh bi bila lahko Ribnica precej bolj usmerjena na sonaravno kmetovanje, ker ni toliko onesnažena in je okolje bolj prijazno."

Pogovarjala sem se Alenka Pahulje

Komentar M - KGZ Ribnica Kmetijstvo - danes še, kaj pa jutri?

V predzadnji številki Rešeta je mag. Franc But, državni sekretar za kmetijstvo in evropske zadeve, vsem nam v izziv in razmišljanje priložil članek o prihodnosti kmetijstva v Ribniški dolini. Pričakovati je bilo, da bo omenjeni prispevek vzbudil širši krog javnosti, ki se bo nanj odzvala, predvsem tistih, ki se jih problematika neposredno dotika, tj. lastnikov zemljišč.

Da so to kmetje (v mislih imam tiste, ki se pri nas v naših razmerah ukvarjajo s kmetijstvom), bi težko rekli. Včasih so bili, danes niso več, in sicer iz različnih razlogov (v drugih dejavnostih se lažje zagotavlja in pridobiva sredstva za preživetje, so ostareli in ni naslednikov ali pa je morda vzrok kje drugje).

Vsekakor je zanimivo, da avtor v svojem prispevku kaže na možne rešitve, pri tem pa istočasno opozarja na skupno kmetijsko in strukturno politiko ter razvoj podeželja, na katerih temelji kmetijstvo v EU. Kvote, ki so sestavni del skupne kmetijske politike, lahko v določenih predelih pomenijo dokončen pokop kmetijstva, če na to ne bomo pripravljeni. Združevanje zemljišč pa je tisto, brez česar kmetijstva ni več mogoče peljati naprej. Način za to je oddaja zemljišč v najem ali v prodajo tistim, ki bi se želeli s kmetijstvom ukvarjati, s tem da država takim nudi ustrezno podporo.

Pri ohranjanju kmetijstva je povsod po svetu velikega pomena zadružništvo. V nekaterih državah so to močni gospodarski subjekti oz. sistemi, v katere se povezujejo kmetje, vendar pod določenimi pogoji in pravili. Ti sistemi se povezujejo in sodelujejo z različnimi deli gospodarskih dejavnosti. V svojih rokah imajo kapital.

Vloga in pomen zadružništva pri nas se kaže v tem, da kmetom omogoča prodajo lastnih proizvodov na eni strani in nabavo potrebnega repromateriala na drugi strani. Pri tem se pojavlja težava, ker kmetje z majhnimi količinami svojih proizvodov težko izpolnjujejo zahteve po kvaliteti. Funkcija zadruge je torej v tem, da omogoča, velikemu številu majhnih proizvajalcev plasirati svoje proizvode na trg.

Alojz Marn, dipl. ing. kmet.
M - KGZ Ribnica

IZKORISTIMO MOŽNOSTI IN SODELUJMO Z NOVO GORICO

Obisk KS Ribnica in Etnološkega društva Hrovača je "odprl vrata"

Na pot proti Novi Gorici sta se dva avtobusa Ribničanov odpravila 17. aprila, polna ljudi dobre volje, ki so bili odločeni, da ta sobotni dan prijetno preživijo - malo za telo in malo za dušo, saj sta bila za vodenje zadolžena pater Niko in diakon Primož. V prijetnem razpoloženju sta slabi dve urici hitro minili in že smo bili na našem prvem in glavnem cilju, saj je bil samostan Kostanjevica povod za pobratenje z Novo Gorico. Tam sta nam življenje in delo našega jezikoslovca

nica. Z naše strani pa je Franci Petek kronološko preletel dogodke, ki so pripeljali do podpisa Listine o prijateljstvu, saj je življenje in delo patra Stanislava pomembno za vse Slovence. Lahko rečem, da smo v nadaljevanju pogovora naše sogovornike malo presenetili z našo amatersko kulturno ponudbo, od "živih jaslic" hrovaškega etnološkega društva do veseloigre Španska muha KUD - a Sveti Gregor.

foto: Patricija Demšar

Stanislava Škrabca slikovito predstavila patra Niko in Matej. Z veseljem smo si ogledali bogato založeno knjižnico in grobnico Bourbonov. Moram reči, da smo bili "zavedni Ribničani" presneto ponosni na našega rojaka patra Stanislava.

Ker so vse lepe stvari težko dosegljive, je bil tak tudi vzpon na Sveto goro, vendar nas je pater Niko presenetil s pretanjenim poznavanjem polpretekle zgodovine tega področja. Kot sem že prej omenil, smo imeli na Sveti gori nekaj za dušo, saj v vsakdanjem divjanju za "ne vem kam in za čim", vse prevečkrat pozabimo nanjo.

V Novi Gorici, najmlajšem slovenskem mestu, nas je pričakala številna delegacija KS Nova Gorica, s predsednikom Otonom Mozetičem. Medtem ko je večina odšla na ogled mesta in znane igralnice Perla, sta se delegaciji obeh KS sešli na kratkem sestanku. Gospod Mozetič je uvodoma predstavil življenje in delo njihove KS, ki ji glavni utrip daje ravno igral-

Konkretno povabilo pa je naprej veljalo za prireditev "Srečanje na vasi", ki bo 27. junija in ga pripravljata etnološko društvo. Naši gostitelji so ga z veseljem sprejeli, prav tako pa so bili veseli drobne pozornosti izdelkov suhe robe našega Ribničana. Tako, KS Ribnica je pustila odprta vrata za seboj, tudi za ostale, tako za podjetnike, obrtnike kot kulturnike in občino. Možnosti so, samo potrebno jih bo izkoristiti.

Jože Levstek
predsednik KS Ribnica

ULTRAZVOK V RIBNICI MOŽEN LE PREKO SAMOPLAČNIŠKIH AMBULANT

Ultrazvočna dejavnost ne sodi v mrežo javne zdravstvene službe na primarni ravni (osnovna zdravstvena dejavnost), ki jo zagotavlja občina preko Zdravstvenega doma ali koncesionarjev. Ultrazvočne raziskave sodijo v sklop specialističnih dejavnosti na sekundarni ravni, za katero skrbi Republika Slovenija.

Kljub navedenemu je možno, da javni zdravstveni zavod (ZD) uvede specialistične ambulante v svojih prostorih, z namenom, da omogoči neposreden dostop do določenih specialistov ljudem, ki to želijo in so pripravljeni storitve take ambulante v celoti plačati iz svojih sredstev. Prav tako je možno, da ZD izvaja obseg zdravstvenih storitev iz svoje pristojnosti nad dogovorjenim in plačanim normativom zdravstvene zavarovalnice, seveda vse izven rednega dela ob znanih in objavljenih pogojih, za znano ceno in račun.

V obeh navedenih primerih gre za t.i. samoplačniške ambulante, za uvedbo katerih je potrebno tudi soglasje Ministrstva za zdravstvo in ustanovitelja. Soglasje ministrstva je bilo že pred leti pridobljeno, ni pa bilo pridobljeno soglasje ustanovitelja. **Občinski svet Občine Ribnica je namreč v svojem preteklem mandatu pobudo o samoplačniških ambulantah dvakrat obravnaval, vendar soglasja k ustanovitvi le teh ni odobril.**

V letošnjem letu predvidevamo obravnavati strategijo nadaljnjega razvoja zdravstva za celotno območje, ki ga ZD Ribnica pokriva, t.j. področje občin Ribnica, Loški Potok in Sodražica. Občinski sveti vseh treh občin bi se morali do omenjenega programa opredeliti, v sklopu tega pa tudi oblikovati stališče k oblikovanju ponudbe storitev nad programom iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Metka Tramte

**ODSLEJ VSAK ZADNJI
PONEDELJEK
V MESECU!**

**6. ŠTEVILKA REŠETA
BO IZŠLA 28. JUNIJA**

GRADIVO ZA OBJAVO ZBIRAMO DO 10. JUNIJA.

REŠETO

TOUR DE SLOVENIE

TUDI LETOS START ETAPE V RIBNICI

V začetku meseca maja Slovenija že tradicionalno gosti številne kolesarske ase iz celega sveta, saj gre za znano mednarodno kolesarsko dirko "Po Sloveniji". Dirka je iz leta v leto privlačnejša, prijavljajo se vedno boljše ekipe, organizacija pridobiva dragocene izkušnje.

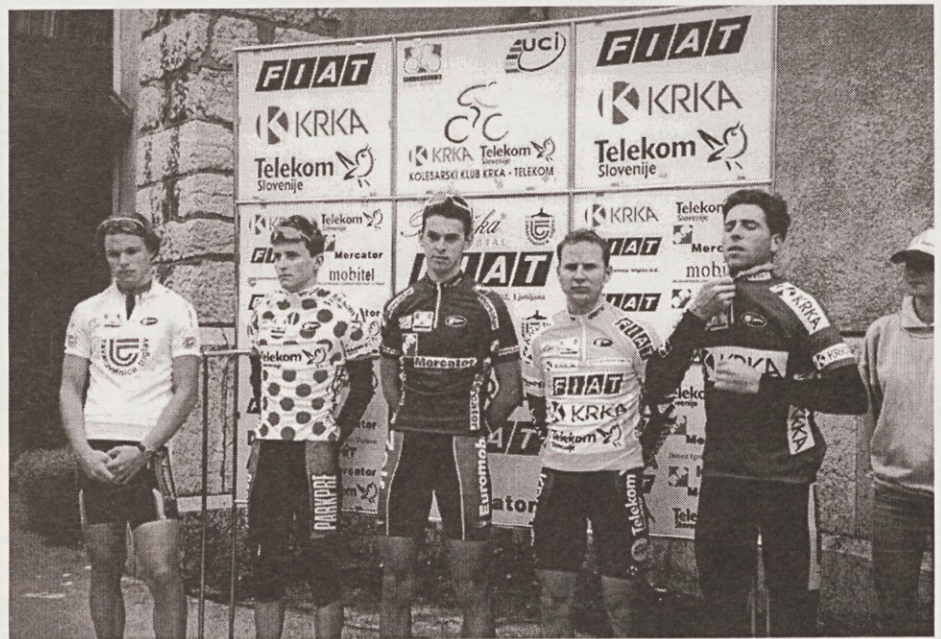
Dirka je bila tudi letos uvrščena v 5. kategorijo pokala UCI.

Slovenski tour sicer še ni dosegel slave italijanskega Gira, ki je letos že 82., pri nas pa je bila letos dirka šestič.

služb, trenerskih ekip, novinarjev, gostincev...

Predsednik organizacijskega odbora je bil poslanec v DZ Tone Anderlič, organizacijski predsednik Mirko Fiflot, v častnem odboru so sedeli župani občin, kjer so bili starti in cilji etap, predsedniki uprav glavnih sponzorjev, Igor Bavčar, Ivan Bizjak, Mirko Bandelj in predsednik RS Milan Kučan.

Že našeta imena povedo, da je šlo zares za veliko športno prireditev, ki je ponesla ime Slovenije v svet ne le s športne,

Dobitniki majic

Foto: A. P.

Letos je bil v Ribnici že drugič start etape, tokrat Ribnica - Rogaška Slatina, v dolžini 178 km. Lansko leto se je pri nas pričela najdaljša etapa: Ribnica - Nova Gorica, dolga kar 231 km.

Ribnica tako dodaja viden kamenček v mozaik vedno bolj popularnega kolesarskega toura v mednarodnem merilu.

Start 2. etape je bil 5. maja ob 11.40, pot je kolesarje vodila preko Kočevja, Novega mesta, Studenca, Atomskih toplic, do Rogaške Slatine, kamor so prikolesarili ob 16. uri.

Pred ribniško cerkvijo je bilo tudi oblačenje majic, ki so jih oblačili župan Jože Tanko (rumeno majico), predsednik SZ Ribnica Franci Petek, Nevenka Turk Kraljič, Anica Marolt in Damjan Kromar. Tudi letos so pri izvedbi dirke sodelovali številni ljubitelji kolesarstva.

Tekmovalcev je bilo 96 iz 18 kolesarskih klubov in 10 držav, v izvedbi je sodelovalo preko 300 ljudi, od policije, redarskih

temveč tudi s promocijske plati.

Za konec osvežimo še uvrstitve najboljših kolesarjev na letošnjem touru po Sloveniji: Zmagovalec 1097 km. dolge dirke je bil 23-letni Zimbabvejec Timothy Jones (Amore&Vita). Velik uspeh je z 2. mestom dosegel slovenski reprezentant Tadej Valjevec (Sava), najboljši v letečih in gorskih ciljih je bil Martin Derganc (Slo-mлади), tretji v etapnih razvrstitvah je bil Boštjan Mervar (Krka Telekom), ki je oblekel v Ribnici rumeno majico.

Ekipno so bili najboljši kolesarji Krke Telekoma, pred italijansko Cantina Tollo in ponovno našo Perutnino Ptuj - Radensko Rog.

Pri realizaciji starta v Ribnici gre zahvala **OBČINI Ribnica in tudi Optiku Janezu POZNIČU.**

Marko Modrej

Invalidnost dela človeške populacije je bil, je in bo normalen pojav vsake človeške družbe. Od nekdanj so urejene družbe na različne načine poskrbele za invalidne osebe.

Država Slovenija ima zakonodajo in sistem urejanja sklopa invalidnega dela populacije uvedeno po modelih, ki so uveljavljeni tudi v Zahodni Evropi. Gre za modele, ki so oblikovani na osnovi predvsem sledečih izhodišč in ciljev:

- Zagotoviti človeško in družbeno pošten odnos do invalidnih predstavnikov družbe.
- Omogočiti invalidom, da so kljub svoji prizadetosti čim bolj enakopravni člani družbe.
- Omogočiti invalidom, da so v družbi aktivni in da si, odvisno od stopnje invalidnosti, sami zagotavljajo sredstva, potrebna za svoje življenje, in tako niso v celoti odvisni od družbe.

Pri ustreznem organiziranju delovanja družbe je mogoče zagotoviti po eni strani enakopraven položaj invalidov in po drugi koristnost teh ljudi v družbi. V ta namen se ustanavljajo invalidska podjetja, ki so deležna določenih olajšav, z namenom, da se zagotavlja ekonomija poslovanja podjetij, ki zaposlujejo invalide. Učinkovitost invalidnih oseb je običajno manjša kot delo popolnoma zdravih ljudi. Družba na osnovi zmanjšanih prispevkov in na osnovi ugodnih kreditnih sredstev ter subvencij omogoči in stimulira invalidska podjetja, da le-ta ustvarjajo delovna mesta oz. delovne pogoje, ki so primerni oz. prirejeni za delo invalidnih oseb.

Tudi na območju občine Ribnica in Sodražica je zaznati pomemben delež invalidov. Med zaposlenimi je kar 18 % invalidov, dodatno pa je na Zavodu za zaposlovanje - Urad za delo Ribnica med brezposelnimi evidentiranih kar 93 brezposelnih invalidov.

To je bil razlog, da so družbe: INLES, d.d. Ribnica; ITPP, d.d. Ribnica; Pletilnica,

d.o.o. Sodražica; INLES SDR, d.d. Sodražica; INLES Trgovina d.d. Ribnica ter Občina Ribnica ustanovile invalidsko podjetje INLES - IP, d.o.o., na osnovi katerega se tudi območje Ribnice vključuje v SLO program aktivne politike zaposlovanja. Invalidsko podjetje INLES - IP, d.o.o. je pričelo s poslovanjem decembra 1998.

Podjetje	št. delavcev v IP
Inles d.d	59
Inles SDR d.d	13
Inles Trgovina d.d	11
ITPP	0 (trenutno jih prijavlja 35)
Komunala	5
Pletilnica d.o.o.	22
vodstvo IP	2

Dejavnosti, s katerimi se ukvarja INLES - IP, d.o.o., so:

1. Opravljanje storitev za družbe ustanoviteljice

Družbe ustanoviteljice invalidskega podjetja so z INLES - IP d.o.o. sklenile pogodbo o dolgoročnem sodelovanju, s katero se zavezujejo, da bodo invalidskemu podjetju omogočile poslovanje, s tem da bodo prenesle na INLES - IP nekatere dele svojega poslovanja, ki so primernejši za dela invalidov. S prenosom omenjenega dela dejavnosti na invalidsko podjetje so preporazporedili tudi delavce, ki delajo na teh delovnih mestih. Tako je prva osnovna dejavnost opravljanje storitev, ki so jih družbe ustanoviteljice prenesle na invalidsko podjetje.

2. Skladi dela

Na začetku leta 1999 je invalidsko podjetje pričelo z izvajanjem del na t. i. projektu Skladov dela, ki so ena od oblik aktivne politike zaposlovanja. Skladi dela so namenjeni tako brezposelnim osebam kot potencialnim presežnim delavcem. Namen Skladov dela je, da se tem udeležencem zagotovi možnost perspektivne zaposlitve. V globalu zaobjemajo aktivnosti iskanje novih primernih zaposlitvenih možnosti in ob tem po potrebi tudi dodatno ali novo usposabljanje za bodočo zaposlitev. Udeleženci v delavnici izdelajo tudi lastni zaposlitveni načrt, ki jim je podlaga za iskanje novega dela oz. za nadaljnjo poklicno kariero.

3. Novi programi v invalidskih delavnicah
Razvoj poslovanja IP je usmerjen tudi na uvajanje lastnih proizvodnih programov v okviru lastnih manjših delavnic. Projekti za prve delavnice se že pripravljajo, in sicer prvenstveno za področje različnih polizdelkov in komponent, ki jih rabijo ustanoviteljice invalidskega podjetja v svojih proizvodnjah finalnih izdelkov.

Invalidsko podjetje zaposluje trenutno 112 delavcev, od katerih je 57% invalidov. Do konca leta se predvideva, da bo število zaposlenih naraslo na ca 180 delavcev, od tega bo invalidov ca 50%.

Invalidsko podjetje pa seveda ni predvideno samo za zaposlovanje invalidov iz podjetij ustanoviteljic, temveč je v tem odprto tudi za invalide vseh ostalih zainteresiranih družb.

Nevenka Lesar

Op. ured. :

V podjetjih je pogosto 20 % zaposlenih invalidov, zato bi bilo po mnenju Lesarjeve nesmiselno, da ne bi ustanovile IP, saj v nasprotnem primeru ne bi mogle izkoristiti državnih bonitet.

Vse več je namreč registriranih invalidov tudi v novo nastalih podjetjih in ne le v bivših družbenih.

V Inlesu IP je zaželeno razmerje invalidnih in zdravih oseb 50 : 50, saj bodo morale tudi delavnice, ki se bodo začele ob koncu leta, delovati na podjetniških osnovah ter, seveda, ob delu, ki bo primerno invalidom.

Med ljudmi obstajajo tudi strahovi, kaj bi se zgodilo v primeru, da bi šlo njihovo podjetje v stečaj. Lesarjeva pravi, da bi delavec, ki je bil vključen v IP, lahko ostal tamkaj, če bi mu IP lahko našlo ustrezno delo.

V primeru, da bi šlo v stečaj IP, pa bi bilo podjetje, ki je poslalo delavce na IP, dolžno prevzeti vse delavce, ki jih je tjakaj poslalo, prav tako pa bi delavcu še vedno ostala možnost, da ostane v IP, če bi mu, kot že rečeno, lahko našli ustrezno delo.

Šušljalo se je tudi, da podjetja nekatere delavce silijo v invalidski status, ker imajo od tega določene koristi. Nevenka Lesar je dejala, da morajo invalidnost potrditi tako splošni zdravniki kot zdravniki specialisti in da je postopek dolgotrajen. Prav tako pa je treba upoštevati dejstvo, da lahko podjetja pošiljajo delavce v IP tudi zaradi tega, ker so presežni, saj je v IP lahko zaposlenih tudi do 60% zdravih oseb.

ODPRTO

POSOJILA
ZA POČITNICE

**DOLENJSKA
BANKA**

Banka, kjer ne boste ostali pred zaprtimi vrati!

- nega obraza in dekolteja
- epilacija - trajno odstranjevanje dlak
- depilacija
- solarij
- pedikura
- make up - ličenje za vse priložnosti
- nega telesa - fango, hidro, algo terapija

kozmetični studio

Nina Tanko Bojc s.p.
Hrovača 59a, 1310 Ribnica
tel.: 061/861-560

Del. čas.: pon, sre., čet. 13⁰⁰-20⁰⁰, tor., pet., sob. 8⁰⁰-15⁰⁰

NOVO

green press 12

- hitro odstranjevanje maščobnih oblog na bokih, okoli pasu, na trebuhu in na stegnih ...
- rezultati vidni po prvem tretmanu, kar pomeni na celem telesu 20 cm manjši obseg

natančno - takoj - z dolgotrajnimi rezultati

PUMEJ
d.o.o. RIBNICA

- Industrijska čistila in razmastila
- Visokotlačno pranje (300 barov, 98°C) in zaščita škarp, fasad, tlakov
- Nizkotlačno peskanje naravnega in umetnega kamna

PODJETJE ZA TRGOVINO IN STORITVE

Goriča vas 18, 1310 Ribnica

tel./fax: (061) 862-272

gsm: 041 642-713

Pisarna: Merharjeva 9, Ribnica

Čiščenje kanalizacije od
premera 5 do 30 cm.

PRONEKO

Vrvarska 3, 1310 Ribnica
Tel./fax: 061/860-660
GSM 041 712-070
E-mail: proneko@siol.net

INTEL PENTIUM II 300MHz 128k/celeron

64Mb sdram/5,2Gb trdi disk/1,44 Mb disketnik,
ATI 3D CHARGER 4Mb AGP, cd rom 32 x hitrost,
zvočna kartica SB VIBRA 16, ohišje mini tower,
miška + podloga, tipkovnica

MOŽNOST NAKUPA NA KREDITI

CENA NE VKLJUČUJE 5% TPD: **99.999,00 SIT**

INS ANTENSKI SISTEMI

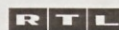
Merharjeva 2, Ribnica, tel./fax: 061/860-657
Delovni čas: 8⁰⁰ do 18⁰⁰, sobota: 8⁰⁰ do 12⁰⁰

- elektronska nastavitve anten, meritve TV signalov, servis
- dograditev KANALA A, POP TV, HRT 1, 2, 3, TV 3
- montaža SAT SISTEMOV (navadni, vrtljivi, digitalni)
200 kanalov (TV Srbija, TV Bosna, VIVA 1, 2, RAI UNO ...)

Devetletne izkušnje, preko 1000 montaž
razlog za zaupanje in kvaliteto!

AKCIJSKA PONUDBA SAT SISTEMOV

GARANCIJA 12 MESECEV - PLAČILO NA OBROKE

DOBRA HRANA IN PIJAČA SE PRI URSNJAKU OBRAČA!

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:	TRGOVINA:
• tor., sre., čet.: od 9 - 22	• pon. - pet.: od 7 - 19 ³⁰
• pet., sob.: od 9 - 24	• sob.: od 7 - 13
• ned.: od 10 - 21	• ned.: od 8 - 11
• pon.: zaprto	
• Tel.: 862-621	• Tel.: 862-126

POLEPŠAJTE NAŠE CESTE!

**AVTOCENTER
PRESTIGE
CESTA NA UGAR
1130 RIBNICA
TEL./FAX: 061/860-827**

206

PEUGEOT

P-206 1.1
P-206 1.4

1.546.000,00 SIT
1.728.000,00 SIT

AVTO SERVIS
UGODNI KREDITI T+5%
LEASING

ZABAVNA STRAN

"Pa je steklo," sem si dejal, ko so me iz uredništva obvestili, koliko pisem oz. rešitev je prispelo za nagradno premetanko tisti teden. Izkazalo se je, da potrebujete razne besedne in številčne igre, ker vam ni vam dovolj le odkrivati fotografije, ampak se želite še malo poigrati. Bravo!

Besedna premetanka se je torej prijala, radi ste jo rešili in rešitve tudi poslali, kar nas še najbolj veseli. Odziv je bil takšen kot lansko leto, ko ste dobesedno živeli za kviz.

Tokrat bomo z nagradno igro naredili premor in jo ponovno objavili v junijski številki ter pripravili tudi lepe nagrade.

Pravilni odgovor iz 4. številke je:

LEPOTE SLOVENIJE - RIBNIŠKA DOLINA

Izzrebanci pa so:

1. nagrado - radijsko čestitko, ki jo poklanja radio UNIVOX, prejme: **DUŠA WEINBERGER**, Gorenjska cesta 11a, 1310 RIBNICA.
2. nagrado - 2 color filma, ki ju poklanja FOTO TONI Ribnica, prejme: **MARJANCA RIGLER**, Gornje Lepovčje 67, 1310 RIBNICA.
3. nagrada - 2 vstopnici za kino predstavo, ki ju poklanja KINO IDEAL, prejme: **ANJA HOČEVAR**, Knafljev trg 6, 1310 RIBNICA.

Nagrajencem čestitamo. Kupone za prevzem nagrad boste prejeli po pošti.

RIBNIŠKI PUŠELJC

Akcijo vodimo z radiom UNIVOX na frekvenci 107.5 Mhz, kjer smo z vami vsak četrti četrtek v mesecu ob 17.45. V prejšnji številki smo objavili datum oddaje 22.4., kar je bil četrti četrtek, toda takrat glasilo še ni izšlo in je bila oddaja na sporedu zadnji četrtek v aprilu. Za napako se vam opravičujemo.

Ta mesec, maja, smo z vami v četrtek, 27. ob 17.45.

Ne zamudite in ne preslišite na radiu UNIVOX oddajo Ribniški pušelj!

NOVI PREDLOGI SO:

VESNA HORŽEN

Utemeljitev: razgibano delovanje v Miklovi hiši, promocija Ribnice skozi delovanje kulturne hiše.

MATJAŽ VIRANT

Profesionalen gasilec, predsednik PGD Ribnica. Odlično skrbi za izobraževanje in redno vaje gasilcev v občini Ribnica. Organizira je prevzemarovega vozila za reševanje na cestah.

IVAN OGRINC

Pobudnik za biološko-dinamično kmetovanje v ribniški občini. Je priznan čebelar z znamko DEMETER, prizadeva si za ohranjanje zdrave zemlje in narave, ne onesnažuje okolja, prideluje BIO hrano, rad pomaga tudi drugim, ki želijo kmetovati na okolju prijazen način.

FRANC MIHELIČ

Odličen harmonikar in dobitnik treh zlatih petelinov na letošnji podelitvi v Ljubljani.

G. Franc Mihelič je bil predlagan preko radia Univox v vsakomesečni oddaji Ribniški Pušelj.

Pohvalne utemeljitve in lepo, da ste izbrskali tudi ljudi, ki niso tako izpostavljeni javnosti, vendar vsak po svoje dodaja kamenček k razvoju ribniške doline. Nove predloge pričakujemo v uredništvu do 10. junija.

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

Moj naslov: _____

Tel.: _____

KUPON "RIBNIŠKI PUŠELJC"

Osebnost: _____

Projekt oz. pomembno delo: _____

Na kakšen način pripomore k razvoju doline?

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: REŠETO, Gorenjska cesta 3, 1310 RIBNICA, najkasneje do 10. junija 1999.

Kupon za brezplačno objavo malih oglasov lahko izrežete in ga pošljete po faksu: 061 - 861 091.

MALI OGLASI

V Rakitnici pri Ribnici prodam starejšo delno obnovljeno pritlično hišo, takoj vseljivo, primerno tudi za vikend.

Parcela 423 m², stanovanjska površina 65 m². Drvarnica, voda, elektrika, urejena dokumentacija, asfaltirana cesta do hiše.

Cena po dogovoru. Telefon: 061 320-274.

Prodaj gospodinjki OVERLOCK - 4 - nitni.

KARMEN LUNDER, tel.: 863 - 341.

Prodaj Renault 19 RT z dodatno opremo, prevoženih 66.000 km. Registriran do aprila 2000. Cena po dogovoru.

Tel.: 851 - 386.

V najem oddajamo apartmaje v Punatu na otoku Krku. Informacije dobite na tel.: 00385 51 854 264 (družina Galović).

Na podlagi 10.člena zakona o športu (Ur.l.RS, št.22/98) in 7.člena Pravilnika za vrednotenje športnih programov v občini Ribnica Občina Ribnica objavlja

- priznanja v športu,
- športne prireditve,
- druge za šport pomembne programe v občini.

javni razpis o zbiranju predlogov za sofinanciranje programov športa v občini Ribnica za leto 1999

1. Na javni razpis se lahko prijavijo naslednji izvajalci športnih programov:

- športna društva in klubi,
 - zveza športnih društev, ustanovljena za območje občine Ribnica,
 - zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirani za opravljanje dejavnosti na področju športa,
 - zavodi s področja vzgoje in izobraževanja,
 - ustanove, ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti v športu in so splošno koristne in neprofitne.
- Izvajalci morajo izpolnjevati naslednje pogoje :

- da imajo sedež in delujejo na območju občine Ribnica,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti,
- da so registrirani za izvajanje športne dejavnosti in jo izvajajo najmanj 30 tednov v letu.

Zasebniki in druge profitne organizacije, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, imajo pravico do sofinanciranja športnih programov, če predhodno pridobijo soglasje občinskega upravnega organa k cenam svojih storitev.

2. Iz proračunskih sredstev se bodo sofinancirali naslednji programi:

- interesna športna dejavnost otrok in mladine (sofinancirali bomo programe, ki imajo značaj redne vadbe, Zlati sonček, tečaje plavanja in smučanja, organizacijo šolskih športnih tekmovanj),
- športno rekreacijo,
- kakovostni in vrhunski šport (sofinancirali bomo programe v individualnih in kolektivnih športnih panogah, ki imajo značaj rednega športnega treniranja),
- izobraževanje strokovnih kadrov,
- promocijsko dejavnost,

3. Predlagatelji morajo posredovati natančen opis programov s predvidenim številom udeležencev, krajem izvajanja, urnikom vadbe in podatke o strokovnem kadru.

4. Programi morajo biti finančno ovrednoteni.

5. Predlagatelji lahko dvignejo razpisno dokumentacijo na občini Ribnica, Gorenjska cesta 3, Oddelek za družbene dejavnosti ali na Športni zvezi Ribnica, Kolodvorska 17.

6. Športna društva in klubi, člani Športne zveze Ribnica, lahko pooblastijo Športno zvezo, da kandidira v njihovem imenu.

7. Rok za prijavo na razpis je 20 dni po objavi tega razpisa v občinskem glasilu Rešeto.

8. V roku prispelih prijave bodo ovrednotene na podlagi določil in meril veljavnega pravilnika o vrednotenju športnih programov v občini Ribnica. Prednost pri izboru bodo imeli izvajalci neprofitnih organizacij in zavodov.

9. Z izbranimi izvajalci bodo podpisane pogodbe.

10. Prijave je potrebno poslati v zaprti kuverti na naslov : Športna zveza Ribnica, Kolodvorska 17, 1310 Ribnica, s pripisom "Javni razpis - šport".

11. Podrobnejše informacije dobite na Športni zvezi Ribnica, tel.061/861-126, kontaktna oseba Marjan Hojč ali na Občini Ribnica, Oddelku za družbene dejavnosti, tel.061/861-090, kontaktna oseba Metka Tramte.

Občina Ribnica

Na podlagi 61. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 74/98) in 71. člena Statuta Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 44/95 in 41/96) ter Statutarnega sklepa Občine Ribnica (Ur. l. RS, št. 22/99) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

p o z i v a

politične stranke, zastopane v občinskem svetu, krajevne skupnosti in druge zainteresirane občane, da v okviru zbiranja predlogov članov ustanovitelja v svetih javnih zavodov do 10. junija 1999 posredujejo Komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja predloge za člane sveta javnega zavoda:

2. Miklova hiša (tri člane)
3. Glasbena šola (tri člane)
4. Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma (dva člana)
5. VVZ Vrtec Ribnica (3 člane)
6. Osnovna šola dr. Franceta Prešerna (3 člane)
7. Center za socialno delo (2 člana)
8. Lekarna Ribnica (2 člana)
9. Športna zveza Ribnica (1 člana)

in predloge za tri člane nadzornega sveta javnega podjetja Hydrovod Kočevje-Ribnica in tri člane nadzornega sveta javnega komunalnega podjetja Komunala Ribnica s. p. v preoblikovanju.

Številka: 01-NTK-032-01-4/99

Datum: 10/5-1999

Predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Benjamin Henigman, l. r.

O POSLOVANJU GOSPODARSKIH DRUŽB Z OBMOČJA PODRUŽNICE KOČEVJE V LETU 1998

APP podružnica Kočevje je za leto 1998 obdelala statistične podatke 518 gospodarskih družb, od tega 300 iz občine Kočevje, 196 iz Ribnice, 19 iz Loškega Potoka in 3 iz Osilnice.

Družbe z območja regije so v saldu izkazale 892.399 tisoč tolarjev čistega dobička in na drugi strani 1.269.268 tisoč tolarjev čiste izgube. Končni rezultat za l.'98 je torej negativen. Ko od vseh čistih dobičkov odštejemo vse čiste izgube, ugotovimo v saldu čisto izgubo v znesku 376.869 tisoč tolarjev.

Pozitiven rezultat, ki smo ga ugotovili za l. '97, je bil torej izjema v zadnjih petih letih, t.j.: saldirani podatki zaključnih računov so bili za območje regije negativni v letih '94, '95, '96 in '98.

- Čisto izgubo je izkazalo 144 družb, v katerih je bilo 2.249 zaposlenih (42 % od vseh zaposlenih v gospodarstvu), od tega je imelo čisto izgubo 91 družb v občini Kočevje, 45 v Ribnici, v Loškem Potoku 7 in v Osilnici 1 družba;

- večino izgube v regiji (dobrih 65 %) je imelo 7 velikih družb, 24 % čiste izgube pade na 135 majhnih družb, 10 % izgube pa sta prispevali 2 srednje veliki družbi;

- čisti dobiček je ugotovilo skupno 331

družb, v katerih je bilo 3.115 zaposlenih (58 % od vseh zaposlenih v gospodarstvu), od tega je čisti dobiček izkazalo 186 družb v občini Kočevje, 132 v Ribnici, 11 v Loškem Potoku in 2 v Osilnici;

- dobrih 58 % čistega dobička regije je ustvarilo 311 majhnih družb, z 38 % jim sledi 17 srednje velikih družb, slabe 4 % čistega dobička pa so ustvarile 3 velike družbe.

Tudi vsaka občina posamezno izkazuje za l. '98 saldirano čisto izgubo:

Kočevje (- 41 milijonov tolarjev), Ribnica (- 334 milijonov), Loški Potok (- 1 milijon) in Osilnica (- 0,5 milijona tolarjev).

V l. '98 je prihodke na tujem trgu ustvarilo 129 družb - delež prihodkov od izvoza v vseh prihodkih je 34 %. Izvozniki so v saldu povečevali skupno čisto izgubo, kar je tudi odraz neugodnih gibanj tečajev tujih valut v primerjavi z gibanjem inflacije.

Primerjava z republiški podatki

kaže, da so pravne osebe z območja naše regije v letu 1998 ob 1,17 % deležu zaposlenih dosegle le 0,7 % delež prihodkov in odhodkov, kar je slabše razmerje kot leto poprej. Razmerje v deležu čiste izgube in čistega dobička pa je praktično obratno, kot je bilo v l. '97: delež čistega dobička se je v primerjavi z letom '97 (0,68 %) v l. '98 zmanjšal na 0,43 %, delež čiste izgube pa se je obratno povečal od 0,46 % v l. '97 na 0,73 % v l. '98. Ta obrnena razmerja v primerjavi z l. '97 so odraz negativnega rezultata poslovanja regije v

primerjavi s pozitivnim izidom, ki ga izkazuje analiza poslovanja gospodarstva celotne države.

O BLOKIRANIH ŽIRO RAČUNIH V I. četrtnetu 1999

Likvidnostne težave, ki so sicer značilne za vso državo, se nadaljujejo v regiji tudi v I. četrtnetu tega leta: v treh mesecih tega leta je bilo v povprečju blokiranih 136 družb, v njih je bilo zaposlenih povprečno 1.308 delavcev, povprečni znesek blokiranih sredstev pa se še vedno giblje na nivoju 1,5 milijarde tolarjev. Stalno se veča število podjetij, ki so blokirana več kot 1 leto, konec marca jih je bilo že 100 t.j. 71 % vseh blokiranih družb. Med njimi pa je 21 takšnih, ki so blokirani več kot 5 let. Dobrih 70 % celotnega zneska blokacij na nivoju podružnice je skoncentriranih v občini Kočevje, Ribnica je udeležena z 20, 3%, Loški Potok z 2,7%, Sodražica z 1% in Kostel s 5,9%.

Letos sta bila zaključena 2 stečajna postopka (INKOP Kočevje in RIKOSTROJ Ribnica, stečajni postopek nad LIP JELKA pa je bil razveljavljen). Trenutno je v stečajnem postopku 12 pravnih oseb.

Pripravila: Ljubica Zemljak
Agencija RS za plačilni promet, podružnica
Kočevje

KAKO UČINKOVITO BO ZAKON O IZVRŠBI IN ZAVAROVANJU DEJANSKO ZAŠČITIL UPNIKA IN KOLIKO BO DAVEK NA DODANO VREDNOST OTEŽIL POSLOVANJE V GOSPODARSTVU?

Poslanec Benjamin Henigman je na 12. redni seji DZ zastavil tudi naslednje **POSLOVNO VPRAŠANJE**:

V Uradnem listu RS 51/98, 17/7-98 je bil objavljen Zakon o izvršbi in zavarovanju, ki je pričel veljati 15. oktobra 1998.

S 1. julijem letos bo predvidoma pričel učinkovati novi Zakon o davku na dodano vrednost (DDV), ki bo v predhodnem obdobju, še posebej pa v prvem pol leta povzročil ali vsaj vplival na oteženo likvidnost, plačilno sposobnost in težave večjega dela malih in srednjih podjetij, s tem pa tudi na otežene razmere celotnega slovenskega gospodarstva. Zakon o izvršbi in zavarovanju naj bi omogočil večjo in hitrejšo izterljivost dolgov, zaščito upnika in posledično boljše finančno disciplino in likvidnost gospodarstva, s tem tudi večje prilive v državni proračun. Roki za podzakonske akte v prehodnih določbah Zakona o izvršbi in zavarovanju so v členu 301. Člen določa trimesečni rok, ki je zapadel konec januarja 1999.

Sprašujem:

1. Katere podzakonske akte so že izdali pristojno ministrstvo za pravosodje in drugi pristojni organi, še posebej v zvezi z 299. členom (imenovanje - izbor 50 izvršiteljev)?

2. Kakšni so dosednji učinki Zakona o izvršbi in zavarovanju na:

- učinkovito delo sodišč v izvršilnih postopkih (primerjava stanja poleti 1998 - januar 1999)
- zaščito upnikov
- roke za realizacijo odločb z izvršljivim naslovom ter
- finančno disciplino in ekonomsko stabilnost gospodarskih družb (posebej malih in srednjih podjetij in samostojnih podjetnikov)?

Dobesedni zapis seje DZ, v torek, 30. marca - Poslanska vprašanja in odgovori

* Zapis po tonskih posnetkih niso lektorirani.

TOMAŽ MARUŠIČ: (Nadaljevanje): Res, zakon o izvršbi je stopil v veljavo v mesecu oktobru. Do konca januarja bi moralo naše ministrstvo pripraviti vse podzakonske akte. Pripravili smo pravilnik o logistiki, se pravi o opremi, ki jo mora imeti sodni izvršitelj, če želi pridobiti licenco in opravljati svojo funkcijo. Poleg tega pa smo pripravili tudi pravilnik o programu za opravljanje strokovnih izpitov za pridobitev licence za izvršitelja. Medtem, ko je pravilnik o samem izvajanju izvršbe resnično v zamudi, tu smo zamudili rok, in sicer zaradi tehnične zahtevnosti tega pravilnika, saj gre ne nazadnje za akt, ki ima vsega skupaj 130. členov.

Tudi razpisa o prvih 50 izvršiteljev še nismo objavili, glede skupnega števila 120 izvršiteljev pa se moramo držati predhodnih določb zakona, ko se

začne s 50, številka 120 je pa predvidena številka vseh izvršiteljev potem, ko bo celoten postopek, ko se bo začela izvršba izvajati po novem zakonu.

Glede samih spisov v letu 1999 iz prejšnjega leta skupaj z gospodarskimi izvršbami je bilo prenesenih nekaj več kot 220 tisoč izvršilnih spisov. Izvršbe se vodijo po novem zakonu. Tehnično jih izvajajo sodni izvršitelji. Doslej nimamo nikakršnih signalizacij, da naj bi se pojavile v zvezi z izvajanjem izvršbe po novem zakonu določene težave. Res je to, da imamo določena sodišča v državi, ki zaradi neučinkovitosti tudi sodnih izvršiteljev, ko je izvršba še vedno rak rana pri teh sodiščih.

To je vse, kar lahko odgovorim v zvezi z zakonom o izvršbi in zavarovanju. Pravilnik pa je pripravljen in bo šel v teh dneh v parafiranje v vladno službo za zakonodajo. Moram povedati, da smo tukaj naleteli na določene probleme, predvsem pravne narave, ko gre za zelo občutljiva postopkovna dejanja, recimo vstop v stanovanje, pregled določenih zaprtih prostorov, nadomestna dejanja, ki jih lahko nadomesti nekdo tretji namesto samega dolžnika in tako dalje. Torej stvari, ki so občutljive in ki moramo predvsem paziti, da ne bi tu neke prizadeli nekaterih osnovnih državljskih in človekovih pravic. Zaradi tega smo se tudi nekoliko več pomudili v tem pravilniku, da bi v celoti dajali kavelo človekovim in državljskim pravicam. Hvala lepa.

OCENJEVANJE MESNIN NA VELIKI SLEVICI

Sodelovali so lastniki salam iz občin Ribnica, Loški Potok in Velike Lašče. Strokovna komisija v sestavi Franc Čampa, Franc

Kmetijska svetovalna služba je priredila četrto tradicionalno ocenjevanje salam. Tekmovanje je potekalo v petek, 23. aprila, na kmečkem turizmu Pri Matičkovih na Veliki Slevici.

izdelkov. Po njem ocenjujejo tudi na sejmu v Gornji Radgoni. Komisija je z zadovoljstvom ugotovila, da je kakovost izdelanih salam na našem koncu vsako leto boljša. Izdelovalci, nekateri

sodelujejo že od začetka, upoštevajo navodila, ki so jih dobili na predhodnih ocenjevanjih. Tako smo lahko opazili, da letos salame niso bile preveč prekajene. Letos opažene napake: preveliki kosi slanine in njihova neenakomerna razporeditev (predvsem ob robu salam), pekoči okusi, neenakomerna barva prereza, .. Za preostala dva kosa pa komisija ni imela pripomb.

Komisija je podelila pri salamah eno zlato priznanje, ki ga je dobil **Alojz Oblak**; tri srebrna: Franc Zabukovec, Jože Petrič in Alojz Novak; ter tri bronasta priznanja: Franc Ahčin, Anton Polzelnik in Adam Lesar. Tudi oba ostala prekajena kosa sta dobila zlato priznanje.

Ob podeljevanju priznanj in nagrad, ki sta jih prispevala Občina Ribnica in Kmetijska svetovalna služba, so izdelovalci radi prisluhnili komentarju predsednika komisije Franca Čampa.

Na koncu pa je seveda sledila pokušina vseh salam, ki so bile na ocenjevanju.

Foto: Irena Šilc

Kraljič, Janez Koprivnikar, Peter Indihar in Vladka Turk je v oceno dobila 20 salam. Ocenila pa je tudi prineseno prekajeno stegno in prekajeno vratino.

Ocenjevalo se je po veljavnem pravilniku za ocenjevanje mesnih

Kmetijska svetovalna služba Ribnica
Vladka Turk, dipl. ing. kmet.

O POTEKU TEČAJA IN O OPRAVLJANJU IZPITA »IZPRAŠANI GASILEC«

Tečaj je potekal v gasilskem domu Prigorica od januarja do maja letošnjega leta. Udeležilo se ga je 11 tečajnikov iz PGD Dolenja vas in 24 iz PGD Prigorica. Kandidati so poslušali predavanja iz naslednjih področij: organizacija gasilstva in pravne osnove, zaščita telesa in dihal, varstvo pri delu, vozila in oprema,

gradbeništvo in preskrba z vodo, kemija, taktika, tehnično reševanje, elektrika, prva pomoč. Iz vseh navedenih vsebin so opravljali izpite 8. aprila. Opravljali so tudi izpit iz praktičnega dela, ki je obsegal naslednje: redovne vaje, zaščita telesa in dihal, vozila in oprema, motorna brizgalna, delo s hidrantom, napajanje avto-cisterne, odvzem za motorno brizgalno, delo z lestvami, trodelni napad, preskrba z vodo avto-cisterne, delo s peno, gašenje avtomobila, tehnično reševanje ponesrečenca, uporaba izolirnega dihalnega aparata, gašenje s prahom in CO₂, gašenje s peno.

Izpit je opravljalo 20 kandidatov iz PGD Prigorica in 9 iz PGD Dolenja vas. Vsi so bili uspešni.

Na izpitu so bili izpraševalci predavatelji za posamezne teme, vodja izobraževanja g. Franc Vidervol in predstavnik Gasilske zveze Ribnica g. Alojz Kos.

Vsem udeležencem tečaja, predavateljem, predsednikoma obeh društev, sektorskemu poveljniku in g. Alojzu Kosu se zahvaljujemo za pomoč ob izvedbi tečaja in pomoči pri izpitu.

Vsem gasilec, ki so opravili izpit »izprašani gasilec«, želim mnogo uspehov in uspešnega dela v društvu.

Na pomoč!

TAJNIK PGD Prigorica
Janez Henigman

IZPIT -IZPRAŠANI

GASILEC- SO OPRAVILI:

a) PGD PRIGORICA

Oliver Oražem, 1976
Boštjan Dejak, 1980
Peter Oražem, 1981
Milan Klun, 1977
Peter Košorok, 1983
Janez Gorše, 1980
Tilen Mihelič, 1982
David-Torsten Levstek, 1977
Bojan Oražem, 1967
Bogdan Bojc, 1968
Stane Oražem, 1968
Janko Šobar, 1980
Tadej Vidic, 1980
Jani Starc, 1984

Simon Starc, 1979
Janez Henigman, 1983
Aleš Nosan, 1976
Andrej Čampa, 1970
Robi Mohar in
Drago-Karol Bojc.

b) PGD DOLENJA VAS

Janez Levstek, 1958
Anton Henigman, 1978
Matjaž Berkopec, 1981
Iztok Oražem, 1981
Jernej Žagar, 1982
Franci Šilc, 1979
Dejan Bojc, 1982
David Kromar, 1983
Leon Zobec, 1981

Delovni čas: vsak dan od 8.00 - 19.00, sobota od 8.00 - 12.00

RAZSTAVNO - PRODAJNA GALERIJA

NUDIMO VAM:

- izdelava fotografij v 1 uri
- fotografije dobite v albumih
- za dva ali več prinesenih filmov v razvijanje dobite barvni film
- film, kupljen pri nas, vam razvijemo brezplačno
- fotografiramo in snemamo poroke, rojstne dneve in druge svečanosti
- velika izbira fotoaparata, albumov, okvirov ter drugega fotografskega materiala
- hitro in kakovostno okvirjanje fotografij, slik, gobelinov,...
- strokovno svetovanje pri fotografiranju in uporabi fotoaparata

OD SEDAJ VSE NA ENEM MESTU • ZA VAS IN Z VAMI FOTO TONI

PRUS TONE s.p.
Gorenjska c. 10
1310 Ribnica

tel.: 061/860 - 569
tel./fax: 061/862 - 400
GSM: 041 - 633 - 415

tu tehnounion

MARIJA MARKELJ s.p.

Gornje Lepovče 86
1310 Ribnica

Super akcija SONY

samo v pooblašteni trgovini TEHNOUNION.

Privoščite si SONY kvaliteto po neverjetnih akcijskih cenah.

Količine so omejene, zato pokličite na tel.: 061/861-714.

Stranke obveščamo, da bo trgovina zaradi dopustov zaprta od 26. do 30. aprila.

SONY.
SHARP
BLANCO
Miele
Candy

Husqvarna

Esperia

KELOmat

Nobel
Casco Nobel
Nobel Industrier

Opekarska 41a, 1310 Ribnica, Tel&fax: 061/861-363

Delovni čas: dopoldan: od 8 do 12h
popoldan: od 15 do 19h
sobota: od 8 do 12h

JURČEK
SALON POHIŠTVA

NOVO v Ribnici ŽENSKO - MOŠKO FRIZERSTVO

Opekarska 47a Ribnica
Telefon: 861-389

Del. čas: pon. sredo 12^h - 20^h
torek zaprto
čet. pet. 9^h - 20^h
sobota 8^h - 15^h

Izognite se neprijetnemu čakanju in nas pokličite po telefonu.
Nudimo vam kvalitetne in cenovno ugodne frizerske storitve.

NOVO: Možnost plačila s kartico **KARANTA**, **EUROCARD**

SE PRIPOROČA:

Frizerski
studio *Ekika*

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 862 101, GSM.: 041 643 004

PROJAMO

NUŠE:

- Ribnica - Grič, dvostanovanjska hiša dim. 12,5 x 8,5 m, val. parc. 880 m², dve garaži, CK, SAT, TEL., EL., voda, kompletno dograjena, oprema po dogovoru, cena 24.180.000,00 SIT. Možna zamenjava za hišo sli vikend 1 km od morja na hrvaški obali.

- Sodražica - center, starejša stanovanjska hiša, primerna za poslovni prostor, val.parc.1668 m², el., voda, cena 7.254.000,00 SIT.

VIKENDE:

- Ortnik - bivalna brunarica 5 x 4 m opremljena, in gradbena parcela 1342 m² z začetno novogradnjo (prva plošča 10 x 12 m) s popolno gradbeno dok., lepa lokacija, cena 9.552.000,00 SIT ali 99.500 DEM.

STANOVANJA:

- Ribnica - strog center šestobno stanovanje, primerno za poslovne prostore, velikosti cca 215 m², dvorišče velikosti 96 m². Električna, voda, tel., centralno ogrevanje, cena 16.740.000,00 SIT.

- Ribnica - center, dvosobno stanovanje 110 m², priključje, možen poslovni prostor, el., voda, tel., klas. ogrevanje, cena 5.600.000,00 SIT.

POSLOVNI PROSTORI:

- Kačevje - industrijska zona, poslovni prostor, 86 m² v pritličju, IV. grajna,

vsa infrastruktura v objektu, dok. urejena, cena 8.742.000,00 SIT.
- Ribnica - center, gostinski lokal 399 m², od tega stanovanjski del ca 150 m², potreben adaptacije, mnoge pomažnih objektov, ca 300 m², lastni parkirni prostor 1200 m², zelenica 600 m², vrt cca 160 m², el., voda, klas. ogrevanje, cena 55.970.000,00 SIT.

PARCELE:

- Ribnica - Gorenja vas, kmetijska parcela ca 26 a, cena po dogovoru.
- Kolpo - Laze, zazidljiva parcela z gradbenim dovoljenjem, velikost ca 8a, deslop urejen, narajen izkop, gradi se lahko takoj, cena 2.500.000,00 SIT.

GOZDOVE:

- Podtabor - gozd 3, vol. 7 ha 93 a 85 m² k.o. Podtabor, cena po dogovoru.

ODDAMO V KAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- Ribnica - Goriča vas poslovni prostor ca 60 m² za mirno dejavnost, na zelo dobri lokaciji, dokumentacija urejena

KUPIMO

STANOVANJA

- Ribnica - Prijatelj trg, za znanega kupca kupimo enosobno stan, gotovinska plačila.

- Ribnica - center, več dvosobnih stanovanj, za znane kupce kupimo, plačilo v got.

Pokličite nas in nam zaupajte svoje želje!

OPTIK ANITA

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

Tel.: 861-128

NUDIMO VAM:

- očala na recept tudi brez doplačila
- ultrazvočno čiščenje očal
- tekočine proti rosenju MAX
- krpice, etuije, vrvce, lupe ...
- popravila
- svetovanje

Delovni čas: pon. 8 - 12 in 15 - 20
tor., čet. 8 - 12 in 16 - 18
sre., pet. 8 - 14 in 16 - 18

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas,
tel.: 061 864 - 533
GSM: 041 712 103

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

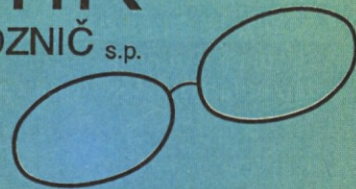
PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

KNAUF
Armstrong
RIGIPS

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (061) 863 089

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarška 3, 1310 Ribnica, TEL.: 061/860-367

Delovni čas: vsak dan od 9.00 do 19.00
sobota zaprto

Še več Slovencev na Triglav!

NIŽJE PREMIJE DO 20 %

V Zavarovalnici Triglav, d.d., smo s 1. januarjem 1999 občutno znižali premije nekaterih **avtomobilskih, premoženjskih in kmetijskih zavarovanj**, pri tem pa še vedno zagotavljamo 100-odstotno varnost naših zavarovancev.

S še bolj dostopnimi premijami ter zanesljivimi zavarovalniškimi storitvami skrbimo za to, da bi bilo življenje v Sloveniji bolj varno.

avtomobilska zavarovanja	premoženjska zavarovanja	kmetijska zavarovanja
• znižanje premije za zavarovanje polnega avtomobilskega kaska za vse vrste vozil za 15 odstotkov; • zavarovanje tatvine vozila (kombinacija K) je cenejše za 30 odstotkov; • ob sklenitvi polnega avtomobilskega kaska so kriti stroški najema nadomestnega vozila (kombinacija I) in stroški pomoči na cesti (kombinacija R) brez plačila dodatne premije; • in še druge ugodnosti.	Znižanje premije za 20 odstotkov pri: • požarnem zavarovanju objektov, opreme in zalog; • zavarovanju gospodinskih strojev in aparatov; • zavarovanju računalnikov, glasbenih instrumentov in akustičnih aparatov; • zavarovanju stekla; • zavarovanju obratovalnega zastoja zaradi požara; • montažnem zavarovanju; • zavarovanju opreme v zakupu; • zavarovanju blaga v hladilnicah in zamrzovalnikih; • zavarovanju sejmov.	• znižanje premije za 20 odstotkov pri zavarovanju: - vinogradov, - sadovnjakov, - hmelja in - vrtnin. • znižanje premije za 20 odstotkov pri zavarovanju: - kopitarjev, - govedi in - psov.

Podrobnejše informacije o številnih drugih ugodnostih in celovit pregled nad popusti pri naših storitvah lahko dobite na poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav.

triglav premoženje

 zavarovalnica triglav, d.d.

INLES OKRADEN

Prve informacije v zvezi s krajo so bile posredovane že po drugih medijih, policija pa je primer za zdaj zaključila in podala kazensko ovadbo zoper 2 zaposlena na Inlesu in občana iz Slovenske Bistrice.

Po mnenju komandirja PP Ribnica Mirka Ješelnika gre za tipičen primer tatvine, zato zadeva ni predana kriminalistom. Trenutno raziskujejo, ali je v krajo Inlesovih proizvodov vpletenih še več oseb in koliko časa so se te tatvine dogajale. Obstaja sum, da so trajale nekaj let, po navedbah direktorja Andreja Mateta že od l. '91, zato so bili na to že dlje časa bolj pozorni.

Kontrolo prometa so pri vozniku, ki je peljal lahki priklopnik, na njem pa naloženih 14 PVC oken, 2 kompleta ključev za vhodna vrata in kljuke za okna, izvedli na podlagi prijave, ki je na policijo prišla istega dne. Občan iz Slovenske Bistrice ni imel računov o posejdanju robe, temveč le posebno izdajnico, ki se uporablja pri internem poslovanju v obeh podjetjih. Voznik je dejal, da je nameraval račun poravnati naslednji dan, to pa sta potrdila tudi oba Inlesova delavca. Priznala sta le napako, da nista izdala potrdila. Vrednost tovara je bila okrog 200.000 SIT, saj naj bi bilo na priklopniku naloženo blago nižjega kakovostnega razreda. Hišno preiskavo je policija opravila pri 4 osebah in pri treh našla manjše sestavne dele oken in vrat. Komandir je potrdil, da pri tatvini niso bili soudeleženi vodilni delavci.

Novoustanovljeni SVET ZA VARSTVO OBČANOV ima sedež na občini in je namenjen temu, da se v varovanje lastnih dobrin vključi čim širši krog ljudi, od državnih institucij do posameznika. Vabi vas, da sodelujete s svojimi zamislimi in predlogi.

UGAR ONESNAŽIL ZARADI "NEVEDNOSTI"

Ljubljanski gojitelj gob je mislil, da voznik vozi vodo, a bil je mazut

Gre za moškega iz Ljubljane, ki je nameraval kupiti ali najeti objekt na Ugarju za gojenje gob, zato je tja pripeljal žagovino kot podlago za rast. Da pa je ne bi sem ter tja raznašal veter, je vozniku cisterne, ki pripada njegovemu podjetju, naročil, naj na Ugar pripelje še vodo. A cisterna ni bila pravilno očiščena, ker je v njej prej vozil mazut in se je očitno določena količina te snovi zadržala tudi na dnu cisterne, iztekla pa na tla. Onesnaženje je saniral Hidrotehnik, zoper naročnika prevoza pa je policija vložila ovadbo za protipravno odlaganje nevarnih snovi in bo moral plačati primerno odškodnino.

Kar tako, iz našega vsakdana:

"Veš, vaša policija vas maltretira," mi je kar sredi nekega pogovora še pred nedavnim dejal hrvaški znanec. "Utaplja se sredi togih pravil...v vas je naselila strah, na vas preži za vsakim grmom, na vsakem koraku...bojite se je."

Da ima tujec prav? Iščem asociacije.

Če te policija ustavi sredi malega mesteca, ne da bi naredil prekršek, ne da bi bil kdajkoli znan po nekulturni vožnji, in pride sredi noči za teboj z modro lučjo in te ustavlja s sunkovitim mahanjem stop loparja - ne, to ni maltretiranje, to je nadzor, pravi naš komandir. "Oseba, ki ni ničesar zakrivila, je lahko mirna."

Ampak, če pa ni naredila prekrška?

"Načeloma se ustavlja takšne udeležence v prometu, ki so storili prekršek, ni pa to pogoj," pravi komandir. In doda: "Kako naj pa patrolja ve, kdo je v vozilu?"

Komandir ribniške PP Mirko Ješelnik je zatrdil, da obstaja samo ena verzija cestnih pravil - Zakon o cestnem prometu. Različice, po katerih naj bi imeli policisti širša pooblastila, kot so znana občanom, po njegovem ni.

Foto: A. P.

Saj tudi tega ne ve, koga je ustavila. Nešteto se zgodi, da ista patrolja v eni uri dvakrat ali trikrat ustavi isto osebo, pa se sploh ne spomni, da jo je že ustavila.

"Se zgodi, da se koga večkrat ustavi, a se ga ponavadi spusti naprej."

Potemtakem po vašem tudi prižgana modra luč, ki jo policisti ponoči ne ugasnejo, ko imajo koga v postopku, ne kali nočnega miru občanov?

"Ne. Luč je prižgana zaradi varnosti postopka."

Pa mora policija ponoči ustaviti voznika z lučjo?

"Ne samo z lučjo, tudi s sireno, če patrolja vozi za njim. Tedaj mora voznik ustaviti in počakati v vozilu. Ravno tako tudi sopotniki."

Veste, občane najbolj moti to, da nismo ravno vsi enaki pred zakonom, da je to le puhel kliše.

Nekdo se izmuzne roki pravice zato, ker ima policija nekoga ravno v tistem trenutku v postopku, spet drugi se predobro poznajo med seboj, nekdo je spretnega jezika in se izogne kazni s policistovim nasvetom: "No, drugič naredite drugače," nekdo pa je zavoljo vožnje s kolesom navsezgodaj jutraj po grajskem mostu ob 5.000 tolarjev. Ob vsem tem je še veliko narkomanije in mnogo drugih nepravilnosti... tudi to, da ste policisti menda v zadevah, ki so bolj vroče ali nasilne nara-ve (recimo pretepi med Romi), precej kasno na pri-zorišču.

"To je pa odvisno od primera, lahko imamo že neke patrolje, ki mora nujno posredovati. Na dveh koncih hkrati ne more biti."

Tako sva vsak po svoje modrovala.

...Modra luč vam pa ne gre iz glave, kajne? me je pomenljivo opazoval komandir.

Ne, ne gre, in ni edina. Primer iz 5. maja, ko se je sredi dopoldneva med Kočevjem in Ribnico vozi-la živa bomba, razgalja zakonski idiotizem.

Voznik je vase zlit 2, 77 promila alkohola in se še kar vozil. Tudi potem, ko mu je policija v Stari Cerkvi le prepovedala nadaljnjo vožnjo. On pa nič. Tisto, kar šokira, je dejstvo, da ga je ribniška patrolja lahko pridržala v priporu samo zato, ker ni upošteval prepovedi, ne pa zato, ker je bil na pol nezavesten zaradi pijanosti.

Samo nekaj vedno veje iz takih razgovorov, ko poskušamo občani preko lastnih izkušenj dokazati, da so določeni zakoni povsem neživljenjski, nepravilni in popolnoma po nepotrebnem kruti in da nikakor nismo vsi enaki pred zakonom. Marsikateri ugovor na policijski strani najde svoje opravičilo, a nobeno ne zmore pretentati preproste življenjske resnice: da smo vsi krvavi pod kožo.

A. Pahulje

NOVO VINO V NOVE MEHOVE

Ribniška dekanija razpravljala o nujnih spremembah

Ob prenovi slovenske Cerkve

Prav gotovo je tudi za Cerkev na Slovenskem nastopil milostni trenutek, ko so se naši škofje odločili za vseslovensko sinodo, ki bo na podlagi realnega duhovnega stanja slovenskega naroda mogla napraviti primeren pastoralni načrt in smernice za učinkovitejše oznanje Jezusovega evangelija. Upoštevali naj bi večno živo Avguštinovo načelo: »V BISTVENIH STVAREH BODITE ENOTNI, V DVOMLJIVIH IN OBROBNIH ZADEVAH NAJ BO DOVOLJ SVOBODE, V VSEM PA NAJ VLADA LJUBEZEN«.

Sinoda ni spektakel, temveč vsenarodno bivanje!

Iz ljubezni do Cerkve na Slovenskem smo se na 4. velikonočno nedeljo popoldne zbrali v cerkvi Marije vnebovzete pri Novi Štiti zastopniki iz vseh župnij (120) na dekanjski sinodalni dan. Po uvodnem nagovoru domačega dekana, ki je poudaril, da smo za Cerkev odgovorni prav vsi, ki smo prejeli dar svetega krsta, so predstavniki iz župnije Velike Lašče imeli krajše bogoslužje. Nato je spregovoril član tajništva sinode p. Pavle Jakop. Poudaril je, da slovenska sinoda noče biti nikak spektakel Cerkve na Slovenskem ob vstopu v tretje tisočletje, ampak je (sinoda) predvsem dogajanje za življenje, ki naj se uresničuje v Cerkvi, narodu in družbi. S

sinodo želimo na pragu tretjega tisočletja z vsemi dobrohotnimi ljudmi premisliti svojo dosedanje pot in se zazreti v prihodnost, ki nam ponuja blagoslov ali prekletstvo, življenje ali smrt. Odločili se bomo za življenje, ki je kljub ogroženosti močnejše od smrti. Sinoda naj bi postala vsenarodno gibanje za življenje. Kristjani bomo morali tu pokazati več poguma in tudi tveganja, če hočemo prevzeti Mojzesovo preroško vlogo: izpeljati naš narod iz kulture smrti v kulturo življenja. V oznanjevanju bo potrebno upoštevati sodobno govorico, ki se izogiba avtoritarnega izražanja in običajnega moraliziranja. Logiko izključevanja, sumničenja in obsojanja bomo odstranili in se odločili za logiko sodelovanja, medsebojnega sprejemanja in dialoga. Tako je s Frančiškovo širino sklenil p. Jakop.

Mar je res bolje z duhovniki in redovniki, ki nič ne komplicirajo in vse dovolijo?

Zelo živahno je bilo delo v skupinah, kjer so zastopniki iz vseh župnij najprej odkrivali realno stanje v župnijah ter nato iskali možne rešitve in izhode. Skupina, ki se je pogovarjala o zakramentu sv. birme, je odkrivala rakovo rano needinosti med duhovniki in kateheti glede priprave na birmo in sploh pri delitvi zakramentov. Škofje, kot glavni oznanjevalci Jezusovega evangelija, naj bi podali jasen nauk Cerkve

glede podeljevanja zakramentov. Temeljna pastoralna vprašanja naj bi škofje in strokovno usposobljeni duhovniki ter laiki večkrat objavljali v Družini, Ognjišču ter tudi v drugih časopisih. **Dokler ljudje ne bodo imeli dovolj jasnih informacij, bodo še bolj iskali le tiste duhovnike in redovnike, »ki nič ne komplicirajo in vse dovolijo«.** Pri izdajanju potrdil za botre bi morali imeti duhovniki bolj enotne kriterije.

Mladinska pastoral naj bo bolj načrtna. Duhovniki naj si med seboj več pomagajo in pritegnejo za pomoč pri mladinskih srečanjih še usposobljene laike. **Mladim bo potrebno omogočiti razne oblike srečanj, ki naj bodo včasih bolj duhovna, drugič zopet bolj družabna.**

Liturgična vzgoja v naših župnijah čestokrat ostaja pri vzgoji ministrantov. Zelo pomanjkljiva je vzgoja bogoslužnih bralcev, komentatorjev in drugih sodelavcev. Cerkev bo v bodoče pripravljala stalne programe usposabljanja liturgičnih sodelavcev. Za lepoto bogoslužja je poleg liturgičnih sodelavcev potreben tudi ustrezen liturgični prostor. **Vsaka škofija naj bi imela nekaj usposobljenih strokovnjakov, ki bi svetovali duhovnikom pri novogradnjah in obnovah. Ne smemo pričakovati, da so vsi dušni pastirji usposobljeni za vse.**

V Cerkvi smo za reševanje socialnih problemov odgovorni vsi kristjani. Človek v stiski ne potrebuje samo materialne, ampak tudi duhovno pomoč (pogovor, molitev, bližina človeka). **Cerkev naj bi bila vedno na strani ubogih, ponižanih in razžaljenih.**

Velik problem naše kateheze je sestavljanje veroučnih učbenikov. Preveč je poizkusov in prepisovanja iz tujih učbenikov. **Pri sestavljanju katehez za učbenike naj bi sodelovali teološki strokovnjaki in praktični dušni pastirji, ki imajo že dosti izkušenj od verouka.** To je samo nekaj utrinkov iz pogovora v skupinah.

Sinodalni dan smo sklenili v sveto mašo v cerkvi Marije vnebovzete pri Novi Štiti. Sveto mašo je ob somaševanju dekanjskih duhovnikov daroval stiški opat dr. Anton Nadrah. Njegovo sklepno sporočilo je bilo: **zaživimo iz polnosti vere, če hočemo postati bolj veseli in srečni kristjani.**

Maks Ipavec, dekan

Foto: Maks Ipavec

RIBNIŠKI MUZEJ IZ PRETEKLOSTI V SEDANJOST

Muzej v Ribnici ima za seboj več kot 40 let dolgo pot. Prve pobude so prišle sredi petdesetih let s strani Janka Trošta, ki je dobrega pol stoletja svojega življenja posvetil Ribnici. Od tu je bil sicer zaradi spora z državnimi oblastmi premeščen v Idrijo, vendar se je kot upokojenec vrnil in bil pobudnik za ustanovitev muzeja ter njegov prvi upravnik. Po njegovem mnenju je ribniški muzej postal nuja, če je hotela Ribnica s svojim bogatim deležem v občini slovenski kulturi stopati vzporedno s kraji, ki so bili v tem pogledu manj pomembni.

V svojem okvirnem načrtu je leta 1954 zapisal, da mora ribniški muzej po svojem ustroju zavzeti le narodopisni oz. etnografski značaj, prvenstvena skrb pa naj bi bilo zbiranje vsega gradiva, ki zadeva lesno kakor tudi lončarsko obrt, ki sta tukajšnjim prebivalcem navznoter in navzven dali svojski način življenja ter glavni vir dohodka, posledično pa vplivali tudi na kulturni razvoj in sam napredek kraja.

Ob predaji ustanovitvenih dokumentov muzeja, ki jih je Miklovi hiši podaril takratni tajnik Franc Lesar (levo) Foto: A. Pahulje

Preden je prišlo 11. avgusta 1958 do ustanovitve muzeja in 10. septembra 1961 do odprtja muzejskih prostorov v gradu, je bilo potrebno veliko pripravljalnih del ter akcij za zbiranje predmetov ter pridobitev in ureditev prostorov. Ta dela so potekala na pobudo Muzejskega društva, ki se je ustanovilo konec februarja 1956, najprej kot sekcija Muzejskega društva Kočevje, 17. avgusta 1958 pa je pričelo delovati samostojno. Z namenom, da bi se čimveč ljudi priključilo društvu, so razposlali okrožnico, v kateri so ljudi vabili v društvo in pa k zbiranju za muzej vrednih in pomembnih predmetov. V tej obsežni zbiralni akciji je muzej pridobil lepo število predmetov, ki nam še dandanašnji prikazujejo zgodovino ribniške domače obrti.

Kdo pravi, da se v muzeju ne dogaja nič novega in zanimivega?

Muzej je do nedavnega ostal v okvirih izpred štirih desetletij, zato se je med ljudmi utrnil stereotip »muzej = suha roba, v muzeju se ne dogaja nič novega in zanimivega«. Mnogi domačini pa niti ne vedo, da Ribnica sploh ima muzej. Domača obrt je seveda del naše tradicije in jo je potrebno ohranjati. Z načrtno prenovo, ki sem jo na kratko predstavila v prejšnji številki Rešeta, pa bomo lahko pokazali, da je Ribnica še vse kaj drugega kot suha roba. Morda bomo nekega dne ubirali podobne poti kot muzej v Idriji, ki ima istega ustanovitelja kot naš, s to razliko, da idrijski pobira nagrade, naš pa, bolj kot ne, sameva.

Načrt prenove pa bo seveda uresničljiv le s pomočjo krajanov, zaradi katerih bi muzej moral prvenstveno delovati, zato še vedno velja povabilo k sodelovanju.

Vika Centa
Muzej Miklova hiša

Utrinki z birmanskih duhovnih vaj v Srednji vasi

30. april – 2. maj

In smo šli. Bilo je rahlo zaspano aprilsko jutro in prvomajske počitnice so se bližale koncu. 30. aprila zjutraj smo se ribniški birmanci odpravili na duhovne vaje v Srednjo vas pri Bohinju, kar spada med pripravo na zakrament sv. birme.

Lahko rečem, da je pot hitro minila, sicer pa smo si jo krajšali s petjem ob kitari in živahnem pogovoru. Bili smo polni pričakovanj.

Okrog enajstih, morda nekoliko prej, smo prispeli v Srednjo vas oz. do Baragovega bivaka, kjer naj bi bivali. Pater Markelj nas je prijazno sprejel in nam razkazal sobe, v katerih bomo spali. Potem smo šli k obedu in kasneje smo imeli izlet v naravo. O vsem, kar naj bi se dogajalo v teh treh dneh, naj bi bili obveščani sproti. Bili smo deležni zanimivih predavanj, ki so bila zelo poučna. Veliko smo se tudi pogovarjali o mladostniških vprašanjih. Čeprav smo imeli duhovne vaje, smo se vseeno udeležili kresovanja.

Duhovnih vaj se nas je udeležilo 43 birmancev in imeli smo se

Foto: Janez Bernot

lepo. Z nami so bili tudi štirje voditelji, ki so usmerjali naše delo in pogovore.

Na duhovnih vajah smo se učili preprostosti in dobili novih življenjskih modrosti, ki človeka bogatijo in osrečujejo. Upam, da nam bodo duhovne vaje nova vzpodbuda za naše krščansko življenje.

V imenu birmancev Anna-Marija Lalič

ZGODOVINA RIBNIŠKE KNJIŽNICE OD LETA 1870 DO 1945

I. del

Ribniška knjižnica, ki se je v preteklosti pojavljala v takšni ali drugačni obliki, bo leta 2000 praznovala svojo 130 – letnico. Dolga doba, vredna, da si jo pobliže ogledamo.

Februarski patent iz leta 1861, ki je dovoljeval ustanavljanje nepolitičnih društev, je rodil številna kulturna, prosvetna, športna in podobna društva, ki so bila prave zibelke narodnega osveščanja, hkrati pa gibal družbenega življenja v posameznih krajih. Med njimi so imele nedvomno pomembno in častno mesto čitalnice.

Ribniška Narodna čitalnica je bila

se je odprla l. 1870. v prostorih očeta Ceneta. K njenemu rojstnemu godu so prihiteli iz Ljubljane odlični domoljubje. Slavnost se je sijajno vršila; vse je kipel od veselja in navdušenja. ..."

Tako izvemo tudi, v čigavi hiši je bila prva čitalnica. Kako dolgo je ostala v teh prostorih, ni podatka, vemo pa, kakšna so bila pravila društva, ki so natančno opisana v Kroniki, časopisu za slovensko krajevno zgodovino (letnik 30, št. 2, leto 1982), ki je bila ob 900 – letnici Ribnice v celoti posvečena njeni zgodovini.

Iz starega arhiva Ribniškega muzeja

ustanovljena 21. januarja 1870. Prvi načelnik ribniške čitalnice je bil tedanji ribniški dekan Martin Skubic, poleg njega pa so ustanovitvi botrovali še: Valentin Šarabon, Ivan Bobek, Andrej Šter, Janez Podboj, Andrej Cvar in Anton Zorec. Družba sv. Mohorja v Celovcu je v 44. zvezku Slovenskih večernic za pouk in kratek čas leta 1890 objavila življenjepis z naslovom Oče Cene, ki govori o najbolj znanem ribniškem gostilničarju tistega časa, napisal pa ga je njegov sin, duhovnik, Janez Podboj, po očetovi smrti. V prispevku zasledimo naslednje:

"... V hiši Cenetovi so bile prve narodne veselice v ribniškem trgu. Osnovali so jih za narodno probujenje vneti dijaki in bogoslovci. Navdušene pesni so se ta čas glasile povsod, kamor si prišel, v gostilnah in na planem. Dijaki so podkurili Ribničane, da so se združili in osnovali čitalnico. Slovesno

Namen društva je bilo branje časopisov in knjig, pisanih v raznih evropskih jezikih, ter "razveseljevanje v besedah, plesih, igradah gledališnih in drugih", ne vtika pa se v nobene politične zadeve. Člani čitalnice so imeli pravico brati časopise in knjige ter obiskovati čitalniške veselice, besede in plese, prejemati po določenem redu časopise in knjige za branje doma ter da svoje želje, nasvete in pritožbe vpišejo v za to namenjene knjige.

Čitalniška pravila so se v času njenega obstajanja dvakrat spremenila: prvič leta 1893, drugič pa leta 1912. Ali je čitalnica v vseh teh letih delovala v Cenetovi hiši ali kje drugje, ni znano, znano je le, kar je zapisal v knjigi Antona Skubica njen urednik Josip Lesar pod poglavjem Dostavki, pojasnila in dopolnila, namreč, da je čitalnica po letu 1904 (II. katoliški shod)... polagoma postajala le društvo tržanov.

Imela je dokaj obsežno knjižnico, ki je bila na razpolago vsem vedoželjnim. Po prvi vojni ni več prirejala zunanjih prireditev.

V času po prvi vojni se je čitalniško društvo domnevno razšlo, njegovo imovino pa je podedoval Klub naprednih dijakov, ki je združeval dijake liberalnega političnega tabora in je bil dejansko del leta 1906 ustanovljenega društva Sokol. Klub naprednih dijakov je od čitalnice prevzel celotno knjižnico in odrsko opremo. Tako je dobilo društvo skromno podlago za nadaljnji razvoj prosvetnega dela. Društvo ni imelo svojih prostorov, zato so se knjige pogosto selile: na začetku je imelo društvo najbrž svoje prostore tudi v Miklovi hiši, kar dokazuje spodnja fotografija, kjer je nad vrati Miklove hiše napis ČITALNICA. Svoje prostore je našla tudi v hiši Ivana Lovšina – Kofetarja (Ribnica, stara številka 70, sedaj Vinko Joras, Gorenjska cesta 1), nato v društvenih prostorih v meščanski šoli (v kleti meščanske šole, kjer je sedaj šolska kuhinja), naposled pa se je preselila v Sokolski dom (sedaj TVD Partizan). Tam je ostala vse do druge svetovne vojne.

Vse dragocene podatke v zvezi z delovanjem čitalnice pod okriljem Kluba naprednih dijakov je zbral in zapisal gospod Tone Petek, za kar se mu na tem mestu lepo zahvaljujem. Prav tako je zbral in zapisal tudi vrsto drugih podatkov o razvoju ribniškega čitalništva oz. knjižničarstva, ki jih bom uporabila tudi v nadaljenvanju. Za neprecenljiv prispevek gospodu Petku še enkrat najlepša hvala.

(se nadaljuje)

Vesna Horžen

.....

Literatura in viri:

1. Anton Skubic, Zgodovina Ribnice in ribniške pokrajine, Buenos Aires 1976
2. Kronika. Časopis za slovensko krajevno zgodovino 30. letnik, Lj. 1982, 2. zvezek
3. Knjižnica v Ribnici, zbral in zapisal Tone Petek, Ribnica, marec 1999
4. Slovenske večernice za pouk in kratek čas, zvezek 44, Celovec, 1890, Mohorjeva družba

Prerasli so svoje punčke in medvedke

"S svojimi pesmimi vas bodo obogatili," je pisalo na vabilu za Večer poezije in glasbe, ki so ga 21. aprila zvečer pripravili v počastitev dneva knjige učenci osnovne šole Ribnica.

Avla, polna poslušalcev, je nadvse pozorno spremljala nastop mladih literarnih ustvarjalcev, prav tako pa tudi glasbene skupine, ki je poživila pripoved. Mladi so odprli svoja srca in ubesedili tisto najlepše in najskrivnostnejše, ki se prebujajo v najstniških dušah - o ljubezni, nežni, ranljivi, stkani iz drobnih nitk doživetij in občutkov - kot vzorec čipke. Seveda so spregovorili tudi o prijateljstvu in še o čem, ampak v celoti je bila predstava eno samo veliko utripajoče srce. Dnevu primerna je bila tudi razstava knjig - ilustracij, lepih misli, vzdušje so dopolnjevali intimni koticiki od igrač do "pesniškega" koticika. Pisani cvetovi ob ograji stopnišča so bili kot simbol te žive, nastopajoče mladosti - nežne, nepokvarjene - odpirajoče se. Harmonija in kultiviranost! In vzgoja.

Foto: Tone Tramte

Mar mi je za listje lanske jeseni, pogrešam šepetanje, namenjeno meni ...

Anna - Marija Lalić

Ne zgodi se namreč pogosto, da se krožkarji zavedajo deleža svojih mentorjev pri lastnem uspehu. Ta večer pa so se z besedami zahvale in drobnim šopkom odločili mentoricama Angelci Bregar in Marinki Mate za njun veliki skriti delež, da je večer tako uspel.

Vsi, ki smo se ta večer zbrali v šoli, smo bili navdušeni. Nastopajoči in njihovi nevidni sodelavci so si zaslužili vse priznanje. Mladi nastopajoči še za uglašenost, iskreno in odkritosrčno izpoved, za estetsko opremo in tudi za to, da so pritegnili mlade glasbenike - za pestrost.

Hvala za večer, ki bo ostal v srcu kot nežen dih pomladi!

Tanja Debeljak

Koncert, ki je napolnil srca poslušalcev

Glasbena šola Ribnica je svojih 35 let življenja proslavila že z vrsto internih produkcij in nastopov za javnost. Krona vseh njenih prireditev pa je bil prav gotovo KONCERT BIVŠIH UČENCEV GLASBENE ŠOLE RIBNICA, v soboto, 17. aprila, v dvorani Glasbene šole.

Ravnateljici Kogovškovi je uspelo uresničiti zamisel, da bi na domačem odru gostovali nekdanji učenci te Glasbene šole, ki so se tudi po zaključku glasbenega šolanja v Ribnici ljubiteljsko ali poklicno posvetili glasbeni muzi. Pričakovanje, kakšen bo odziv na vabilo za nastop, je bilo polno negotovosti, dokler niso pritrdilni odgovori zagotovili prireditev. Prijazno vabilo z Glasbene šole je naznanilo ta dogodek in nas povabilo na obisk. Kljub zaskrbljenosti, kako bo večer uspel, ker so nekateri gostje kasneje odpovedali sodelovanje - iz opravičljivih vzrokov, seveda - in je bil tako program okrnjen, pa smo doživeli prelep večer, večer "za dušo",

kot pravimo. Z bogastvom svojega glasbenega daru in programa so nas prevzeli in razveselili pianistka Hedvika Petje, sopranistka Marjana Benčina, violinistka Ksenija Abramović, harmonikar Janez Kordiš, pianistka Petra Vrh in flavistka Ljilja Glavonjič ter korepetitorki Janja Galičič in Mojca Barbič Monte.

Navdušeno ploskanje ob koncu je bilo le skromna zahvala poslušalcev našim glasbenikom - zahvala za razkošje zvokov klavirja, pevskega glasu, violine, harmonike in flaute, ki so odmevali v nas še dolgo potem, ko je izzvenel zadnji akord.

Bil je čudovit večer, kakršnih si še želimo. Lepo bi bilo, ko bi taki nastopi postali tradicionalni!

Tanja Debeljak

PRVA RADIJSKA IGRA

Radio Univox je bil pobudnik osnovnim šolam na ribniško - kočevskem koncu za snemanje otroške radijske igre.

Književni krožek za učence 3. in 4. razreda na OŠ Ribnica se je lotil dela. Pogovarjali smo se o temi, ki bi bila vsem všeč. Vsi smo ljubitelji psov, zato smo izbrali temo o psih.

Doma imamo kratkodlako jazbečarko, zato poz-

nam vzrejo in prodajo rodovniških psov. Začel sem pisati scenarij z naslovom Pasja zgodba. Vsakemu članu književnega krožka sem namenil eno ali celo dve pasji vloge. Sledile so bralne vaje. Vadili smo tudi lajanje. Po približno desetih vajah smo bili pripravljeni za nastop.

S šolskim kombijem smo se odpeljali v Kočevje. Sprejela sta nas prijazna voditeljica Otroškega brlogca Helena in tonski tehnik Andrej. Odšli smo v studio. Igral sem gospodarja posestva, zato sem bil prvi na vrsti. Usedel sem se pred

mikrofon, na ušesa sem nataknil slušalke in bral uvod. Od treme mi je šlo na smeh. Najprej sem govoril za vajo, nato pa zares. Igra ni tekla v živo, zato smo tekst lahko večkrat ponovili. Tonski tehnik je imel po snemanju besedila še veliko dela. Igro je opremil z zvočnimi efekti.

Zelo smo ponosni, ker smo posneli prvo radijsko igro na radiu Univox. Morda bom napisal nadaljevanje Pasje zgodbe.

Luka Čavka,

OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica, 4. a

Občinsko upravo sprašujem:

1. Zanima me, kdaj bo vendar le končan postopek denacionalizacije kulturnega doma pri Svetem Gregorju, saj vse to že predolgo traja, dom pa propada in predstavlja nevarnost za okolico.

Odgovor:

Postopek denacionalizacije kulturnega doma pri Svetem Gregorju vodi Upravna enota Ribnica. Po zagotovitvi pristojnega delavca bo v kratkem opravljena cenitev, potem pa se bo nadaljevalo s postopkom vračila.

2. Rad bi opozoril na veliko nevarnost, ki jo predstavlja dimnik na domu, saj je v tako slabem stanju, da se lahko vsak trenutek zruši. Nevarnost je še prav posebej velika, ker je v domu šola in se otroci igrajo na dvorišču, nad njim grozi vsakodnevna nevarnost, da se dimnik zruši in pride do katastrofe. Prosim, da se dimnik odstrani še pravi čas, preden pride do najhujšega, zato naj poskrbe odgovorni za varnost šolarjev.

Odgovor:

Pristojni delavci Občine Ribnica so si ogledali objekt in ugotovili obstaječo nevarnost, da se dimnik zruši, zato bo Občina Ribnica v najkrajšem možnem času poskrbela, da odstrani nevarnost.

Vinko Levstek, Hudi Konec

6. ŠTEVILKA REŠETA BO IZŠLA 28. JUNIJA

GRADIVO ZA OBJAVO ZBIRAMO DO 10. JUNIJA V UREDNIŠTVU REŠETA, ODDELEK ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI, OBČINA, GORENJSKA CESTA 3.

Gradivo oddajajte v navedenem roku.

1. Pisma bralcev:

Dolžina pisma naj ne presega 20 vrstic.

2. Ostali teksti:

Sestavek naj ne bo daljši od 35 vrstic

(1 vrstica = 60 znakov).

Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja, če bo gradiva preveč.

Podpišite se s polnim naslovom, vključno s telefonsko številko. Obvezno pripišite avtorja teksta in fotografij.

Ime in priimek ter kraj bodo objavljeni, vsi ostali podatki pa zadržani v uredništvu.

Pisma naj ustrezajo zahtevanim pogojem.

Uredništvo si pridržuje pravico do selekcije.

"RESNICA JE RESNICA"

V zvezi z razmišljanjem blokarice (-ja) je potrebno resnici "pogledati v oči".

1. resnica

Stanovanjski zakon iz l. '91, ki mu je sledilo več popravkov, določa, da lastniki v večstanovanjski hiši zaradi "urejanja medsebojnih razmerij sklenejo pisno pogodbo o upravljanju". To lahko uredijo preko pooblaščenih organizacij, ki upravlja skupne dele solastniških deležev, ali pa se skupnost lastnikov v večstanovanjski hiši registrira kot pravna oseba (od aprila l. '98). Da postane skupnost pravna oseba, pa je potreben vpis v sodni register.

V večstanovanjskih hišah, kjer so solastniki složni, znajo voditi postopke in upravljajo na prostovoljni bazi ali na osnovi urejenih zakonskih predpisov. Kjer pa zaradi različnih interesov, znanj, sposobnosti, neurejenih medlastniških odnosov ali drugih določitev (npr. o funkcionalnem zemljišču, urejanju okolice...) ni možen sporazum, pa je smiselno, koristno in ekonomsko cenejše poiskati usluge upravnika. Seveda je za tako delo potrebno tudi plačilo ali pa predanost v smislu zastojarskega dela.

Urejevanje vseh pravnih in ekonomskih zadev pa v večstanovanjski hiši mnogokrat presega zmožnosti in znanje, da bi lahko posamezni entuziast vodil, urejal in upravljal blok z npr. 20 stanovanji. Če pa to počne, potem so mu lastniki za vloženi trud dolžni dati plačilo. Ne na roke, ampak uradno. Tu že začne "na dan prihajati resnica", kaj se nagrajuje na roke in kaj mimo predpisov (čistilka, blagajniki...).

V soseski se morajo lastniki uskladiti vsaj v tistih stvareh, ki imajo skupni interes. In to je na Prijateljevem trgu skupna kotlovnica, z njo pa instalacije in stroški za ogrevanje. Tudi za tak skupni strošek in izdatek je delno treba plačati upravnika. Anketa o energetskega pregledu in razumevanje lastnikov o koristnosti take študije bi lahko ob pomoči raznih institucij, tudi države, zelo koristila vsem lastnikom na Prijateljevem trgu.

Za dotrajane in potratne ogrevalne naprave bi bili možni tudi posegi s sodobnimi in varčnimi napravami (najem ugodnih kreditov po 2% obrestni meri), stroški za ogrevanje pa bi bili pravično porazdeljeni.

2. resnica

Kotlovnica z ostalimi napravami po stolpičih in razvodnim sistemom je ena celota in tako je bil ob seštevanju vseh fizičnih in družbenih lastnikov ugotovljen 60% pristanek. Če pa se zahteva, da mora biti v vsakem stolpiču solastniško soglasje za preureditev 51%, potem "pade" vsaka izvedba kateregakoli projekta! Te določbe se je držal upravnik SPL d. d., ki mu je prav gotovo znana finančna situacija mesečnih vplačil lastnikov in dolžnikov. Strošek za energetski pregled je bil ocenjen na 100 SIT / kv.m., a bi bil lahko polovico nižji, ker je želel ZRMK opraviti vzorčno študijo v tej soseski, ker je zgrajena tako v izoliranih kot v neizoliranih izvedbah.

3. resnica

Seveda se večina lastnikov v tej krizi boji investirati v izboljšave, a študija bi v daljšem času lahko tudi pokazala, kdaj in kako hitro naj bi bila posamezna zamenjava narejena (kotli so stari 20 let, njihov rok pa je 15 let). Nekatere zebe, drugim je prevroče, lastniki praznih stanovanj morajo plačati polno ceno ogrevanja, vsaj še enkrat več kurilnega olja porabimo...Vse to bi moralo zadoščati vsaj za študijo. A mnogi menijo, da je tak denar vržen proč in da bi si zanj že lahko kupili kotel. To je pavšalna in nestrokovna ocena, prav tako tudi trditev, da ima tisti, ki želi kaj izboljšati, pri tem "sigurno kake materialne in osebne koristi". Taka miselnost, klepetanje po vogalih, sumničenje, natolcevanje ne zagotavljajo dviga družbene kulture. Tisti, ki kritizira, naj raje s svojim delom pokaže, kaj je zastoj in z znanjem opravi v svoji okolici dobrega, koristnega. Brez bahaštva in petja samoslave.

4. resnica

Četrta resnica pa je odgovornost in javnost dela. Anonimna ugovaranja potegnejo za seboj filozofijo terorja in absolutizma ter skrivanje dejstev. Z drugimi besedami: delovanje v kalnem. Morda pa ravno Vi ali še kdo to želi? Upam, da se boste trudili pravo in pošteno resnico dobronamerno in v bodoče javno povedati s podpisom. Različna gledanja in mišljenja vodijo k skupnemu cilju: dobri in bogati družbi ter složnosti.

Stanka Hitij Hočevar

SPRINT DUATLON RIBNICA '99

V Ribnici smo gostili najboljše duatlonce iz cele Slovenije. V soparni, vendar lepi nedelji, 2. maja, ni bilo presenečenj. Državna prvaka sta Sašo Juraja (Triatlon klub Ribnica) in Mateja Šimic (Novice Extreme).

"Zelo dobro," je bila splošna ocena vse udeležencev duatlona v Ribnici. Tudi odmevi znanih časopisov (Slovenske novice, Dnevnik, Delo, Sportske novice, Ekipa) so pozitivni. Organizatorji tekme smo z udeležbo na duatlonu zadovoljni. S pregovorom bi rekli: "Konec dober, vse dobro."

Spomnil sem se besed Damijana, ko mi je na enem od pripravljanih sestankov v začetku marca rekel: "Miloš, naredili bomo tekmo, da si jo bodo vsi udeleženci zapomnili." Moram priznati, da nam je organizacija take prireditve pobrala še tisti prosti čas, ki ga nismo izkoristili za trening.

1. maja, dan pred tekmo, je bilo že skoraj vse pripravljeno. Stadion bivše vojašnice je že imel tako podobo, kot jo potrebuje prava tekma. Jaz in vsi moji klubski kolegi smo se spraševali, kdo od nas bo sploh tekmoval, ko pa smo vsi maksimalno zatopljeni v organizacijo. Nihče ni pomislil, da imamo že naslednji dan dirko.

2. maja, na dan tekme, je potekalo vse v najlepšem redu. Prvi tekmovalci so že začeli prihajati. Blížal se je

vozila dva naša triatlonca, **Damijan Kromar** in **Sašo Juraja**. V drugi skupini pa sta skupaj vozila tudi dva domačina, **Miloš Petelin** in **Matej Škufca**. Iz kroga v krog se je razliko med kolesarskima skupinama zmanjševala, predvsem zaradi dobrega sodelovanja tekmovalcev v drugi skupini. **Mitja Dečman** pa je lovil priključek drugi skupini. Druga menjava - s kolesa na tek - pa je bila že bolj zanimiva. Najhitreje je v menjalnem prostoru opravil Uroš Velepec, sledili pa so mu Sašo Juraja, Damijan Kromar, Damijan Žepič in Marko Dolenc. Vsi so vedeli, da bo drugi tek odločil o zmagovalcu in naslovu državnega prvaka. Tek je bil torej odločen in prav v zadnjem kilometru so se razdelili naslovi. Juraja je ušel Velepču, ki mu tudi sprint na stadionu ni pomagal do zmage, in zmagal z minimalno

prednostjo 3 sekund. Tretji je bil Damijan Žepič, ki je na koncu zaostal za 17 sekund, na odličnem četrtem mestu pa je bil naš najboljši triatlonec Damijan Kromar, ki je za prvim zaostal 28 sekund. Ostali naši: Miloš Petelin na odličnem 13. mestu, Matej Škufca na 19. in Mitja Dečman na 31. mestu. V ženski kategoriji Mateja Šimic ni imela resnejše konkurentke, zato je zmagala z veliko prednostjo 3 min in 4 s; druga je bila Simona

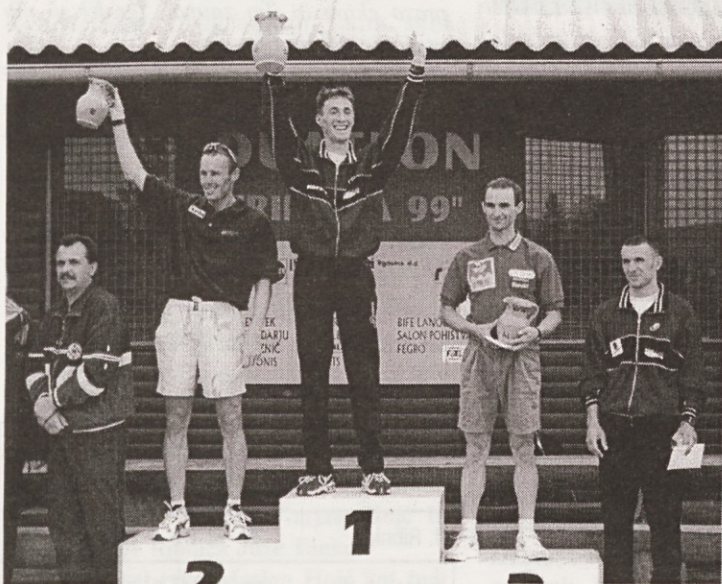

Foto: Mitja Dečman

pričetek tekme osnovnošolcev. Na startu je bilo 10 udeležencev (pričakovali smo jih več), vendar to tekme ni oviralo. Pionirji se na progo niso podali nič manj resno kot za njimi starejši. Prvi tek 2 km, nato 5 km s kolesom in na koncu 1 km teka. V absolutni konkurenci je prepričljivo zmagal **Albert Pelaj** pred **Bojanom Cebinom** in **Andrejem Remicem**.

Uro kasneje, ob 12 h, pa je šlo zares. 59 kandidatov in 6 kandidatke se je pognalo za naslov državnega prvaka. V prvem teku, ki je bil dolg 5 km, so bili na čelu vsi favoriti: **Sašo Juraja**, domačin **Damijan Kromar**, **Uroš Velepec**, **Klemen** in **Marko Dolenc** ter **Damijan Žepič**. **Mateja Šimic** je tekla večinoma sama, za naštetimi pa ni dosti zaostajala. Prva menjava s teka na kolo ni prinesla večjih sprememb. Na 20 - kilometrski progi sta se formirali dve skupini osmih kolesarjev. V prvi sta

Žabjek in tretja Nada Kozjek.

In kaj so rekli zmagovalci? Juraja je vesel zmage, povedal pa je, da je bila vloga favorita zanj kar precejšnje breme, vendar ga je zmogel. Mateja Šimic je sijala od zadovoljstva, saj je bila po zimskih poškodbah kar malo v skrbeh.

In kaj je rekel organizator? Vsi skupaj smo se oddahnili, saj smo spravili pod streho lep duatlon, ki bo ostal v spominu tako Ribničanom kot gostom.

Za vse tiste, ki vas zanima kaj več o ekipi in delu Triatlon kluba Ribnica, si lahko ogledate naš stran interneta: www.i-rose.si/users/tkr

Lep pozdrav,

Miloš Petelin

Jaz pa pojdem na Gorenjsko ali Kako postati Slovenec

Pravzaprav je v tej zgodbi izdan recept, zakaj ženske pridemo tako daleč. Odgovor je preprosto: trma. Samo zaradi nje sem se neko soboto sredi noči podila s Pokljuke preko Rudnega polja za Alešem, Urhom, Lukičem in Dejanom proti najvišjemu kuclju Slovenije. Najbrž je odveč pripomba, da me je že po nekaj metrih hoje začela neznansko boleti noga zaradi stare poškodbe (saj vsi veste - gleženj).

No, kakorkoli že, po urah in urah borbe s snegom in strašnim vetrom, ki me je dobesedno dvigal v zrak, smo jo končno zagledali. Kočo na Kredarici namreč. Aleš in Lukič sta se kot za stavo pognala še na Rž in Rjavino, ostali pa smo raje pognali korenine na klopi pred kočo in čakali na lepši jutri.

Zjutraj so mi skoraj stopile solze v oči, pa ne zaradi najlepšega sončnega vzhoda, kar mi jih je bilo dano videti, temveč zaradi bolečin v gležnju. Ampak kmalu za tem, ko sem si nataknila dereze, me je prevzel tisti nori občutek, ko moraš paziti na svoje korake in pozabiš na čas. Tako smo na vrh Triglava prišli čisto mimogrede. Tistega milostnega udarca, ki sva ga dobila jaz in Urh po zadnji plati, ko sva končno »postala prava Slovenca«, ne kaže niti omeniti.

Pot navzdol me je spominjala na star pregovor »previdnost ni nikoli odveč«, mukotrpno lazenje nazaj do Pokljuke čez drn in strn po južnem snegu pa »zgodbi brez konca«. Tega, da sem se vmes udrila do pasu, da sem imela vsega čez glavo dovolj, le pijače in sline čisto nič več, vam sploh ne bom povedala.

Kakorkoli že, sem še en živ dokaz, kako ženske ne odnehamo v neenakem boju z moškimi mišicami. Seveda mi tega fantje ne bi hoteli nikoli priznati, zato sem se najprej morala pohvaliti kar sama. Ja, res je lepo biti v mrzli zimi bližje soncu. Vendar tole ni klasično povabilo, saj brez ustrezno drage in popolne opreme ter brez tiste prave nore žilice - pozimi na Triglav nikar.

Marjetka Porenta

ROKOMET RIBNICA IMA PRVOLIGAŠA!

1.B DRL - 22. kolo

RK RIBNICA : RK GROSUPLJE

25 : 20 (15 : 9)

V zadnje prvenstveno kolo so ribniški rokometiši vložili le toliko truda, kot je bilo potrebno za zmago, saj rezultat ni odločal o ničemer.

Po tekmi je generalni sekretar RZS Polde Kalin izročil domačemu kapetanu pokal za osvojeno prvo mesto in slavje se je začelo.

Ribnica je tako po štirih letih ponovno dobila prvoligaša in ljubitelji rokmeta bodo ponovno gledali v Ribnici naše najboljše ekipe s Celjem, Pivovarno Laško na čelu.

Uredniški odbor in športna redakcija občinskega glasila Rešeto iskreno čestitata rokometnemu klubu Ribnica za izjemni uspeh in jim želita veliko uspeha tudi v naslednji sezoni. Besede zmagovalcev so torej dobrodošle:

Kaj je bilo, po vašem mnenju, odločilno, da vam je uspela uvrstitev v 1. A DRL in kako naprej v naslednji sezoni?

Vprašanje smo zastavili predsedniku kluba Ladu Orlu, trenerju Janezu Ilcu in kapetanu ekipe Goranu Đokiću, ki so bili pravi ljudje na pravih mestih, ki so v težkih trenutkih prevzeli odgovornost, kar se jim je na koncu z obrestmi povrnilo.

Lado Orel, predsednik:

"Menim, da se v Ribnici že leta dobro dela pri vzgoji rokometnih igralcev. Delo z domačimi igralci je pokazalo, da lahko tudi klub z razmeroma majhnimi finančnimi sredstvi dosega lepe uspehe. Vendar pa v tako visokem kakovostnem razredu tekmovalja, kot je tudi 1.B DRL, le ni dovolj samo kvaliteta igralcev, ki je nedvomno zagotovljena, klub mora biti urejen in, seveda, medsebojni odnosi v klubu dobri. Vse to doseči pa ni tako enostavno, kot je videti na prvi pogled. Menim, da smo v letošnjem letu tako uspeli zaradi izkušenj, ki si jih je klub pridobil v zadnjih letih po izpadu iz 1. A DRL. Ob upoštevanju vseh teh izkušenj smo v letošnjem letu reorganizirali klub in vodili tako klubske politike, da smo dosegli dobre medsebojne odnose v sami upravi kluba, s

Cilj zmagovalne ekipe ostaja isti: ostati v ligi najboljših!

strokovnimi delavci v klubu in ne nazadnje tudi z igralci. To pa je po mojem mnenju glavni razlog za uspeh, ki je bil dosežen z osvojitvijo prvega mesta v 1.B DRL.

Kako pa naprej? Že odgovor na prvi del vprašanja delno pove, kako. V klubu si moramo tudi v bodoče prizadevati za delovanje, ki bo zagotavljalo urejene in dobre medsebojne odnose članov kluba kot celote, v igralškem smislu pa: igralški kader moramo dopolnjevati z domačimi igralci. Menim, da smo z zaledjem mladih igralcev sposobni uspešno tekmovali v najvišjem kakovostnem razredu rokmeta v Sloveniji - tako v naslednjem letu kot tudi v bodoče."

Janez Ilc, trener:

"Za uvrstitev v 1.ligo je bilo "krivo" več dejavnikov:

Ekipe je dobila pravega igralca in vodjo, to je povratnika Gorana Đokića, ki je napravil pravo "klapo" in zmagovalno miselnost.

Trenirali smo redno in brez pritiskov, treninji pa so bili zelo dobro obiskani.

Imamo zelo homogeno moštvo brez izrazitih posameznikov - pravi kolektiv in kljub nekatere poškodbe smo uspeli obdržati visoko formo skozi vso ligo.

Uspeli smo urediti tudi medsebojni odnos v klubu (igralci - trener - uprava).

Ne moremo pa mimo naših gledalcev, ki so nas redno spremljali in bodrili, še posebej pa bi pohvalil zvesto skupino navijačev TOR-NADO, ki so bili naš osmi igralec na igrišču. Ekipe naj bi ostala ista, cilj je obstanek v ligi najboljših. Kljub mladosti (povprečje 21 let) je ekipa dovolj izkušena pa tudi pokalne tekme letos so pokazale, da se bomo enakovredno kosali z ekipami, ki so letos osvojile sredino lestvice. Potrebujemo samo še dobrega sponzorja, da bomo lahko vse

zastavljene cilje tudi uresničili."

Goran Đokić, kapetan:

Kot prvo: postavitev Janeza Ilca za trenerja prve ekipe. Z domačimi igralci je naredil pravo ekipo in jim zaupal. Igralci so mu vračali z dobrimi igrami.

Ravno igralci pa tudi uprava imajo največ zaslug za uspeh, saj so igralci s pridnim treniranjem in zagnanostjo, uprava pa z omogočanjem tekmovalj in financami, pripeljali RK Ribnica v 1A DRL.

Moja želja in, mislim, da tudi želja vseh v klubu, je, da bi tudi naslednjo sezono ostali skupaj in se borili za 6. mesto.

Marjan Hojč

Končna lestvica:

1. Ribnica	22	18	0	4	582:486	36
2. V.Nedelja	22	16	1	5	546:470	33
3. Sevnica	22	13	3	6	583:544	29
4. Ormož	22	11	2	9	541:512	24
5. Šmartno	22	11	2	9	516:517	24
6. Krim	22	11	0	11	505:510	22
7. Dol TKI H.	22	11	0	11	611:597	22
8. Rudar	22	10	1	11	564:532	21
9. Chio Besnica	22	7	1	14	508:565	15
10. Gradbinec	22	6	3	13	536:593	15
11. Škofljica	22	6	1	15	443:530	13
12. Grosuplje	22	4	2	16	464:543	10

V vednost

Zakaj ni bilo prenosa rokometne tekme?!

V zadnjem kolu 1.B DRL smo 17. aprila odigrali s člansko ekipo tekmo z RK Grosuplje.

Že teden dni pred tekmo je pričela lokalna kabelska televizija R Kanal objavljati obvestilo, v katerem je napovedovala neposredni prenos ob 19. uri, četudi je bila tekma napovedana in nato zaigrana ob 20. uri. O želji po neposrednem prenosu predno je začel objavljati obvestilo, R Kanal ni obvestil RK Ribnica kot organizatorja tekme. Šele dva dni pred tekmo je dostavil na naslov kluba faksirano sporočilo, da bodo tekmo prenašali neposredno.

Če do naslednjega dne do 12. ure ne bo obvestila, da takšen prenos dovoljujemo, bodo naš molk razumeli kot odgovor, da prenosa ne dovolimo.

R Kanal je res lokalni informativni medij, ki pa je komercialnega značaja in s kvalitetnim programom sam sebi omogoča večjo gledanost ter s tem zanimivost za trženje reklamnega časa. Takšno ravnanje R Kanala in ultimativno postavljanje pogojev sem ocenil kot zelo nekorektno in neposlovno in sem to Srečku Vrbincu, ki me je nato v popoldanskem času 16. aprila sam poklical, tudi povedal ter mu dejal, da RK Ribnica neposrednega prenosa tekme zaradi takšnega ravnanja in odnosa do RK Ribnica ne dovoli.

V oddaji R šport 19. aprila pa je bil nato objavljen komentar, da sta za prepoved prenosa verjetno odgovorna tudi tajnik Športne zveze Ribnica Marjan Hojč in župan občine Ribnica Jože Tanko.

To ni res, saj tako Marjan Hojč kot tudi Jože Tanko s prepovedjo prenosa rokometne tekme nista imela ničesar.

V omenjeni oddaji pa je bilo objavljenih poleg tega še vrsto drugih namigovanj in neresnic o sodelovanju med R Kanalom in RK Ribnica.

Vendar pa v tem prispevku ne želim o tem polemizirati, saj to ni v interesu RK Ribnica.

RK Ribnica je bil na voljo R Kanalu z vsemi informacijami o svojem delovanju in bo to tudi v bodoče, če bo le R Kanal to želel. Kako pa bomo medsebojno sodelovali, pa je stvar dogovora in ne enostranskih zahtev.

Predsednik RK Ribnica
Lado Orel

KEGLJAČI GREDO V 1.B LIGO

Kegljaški klub Ribnica (T.Trdan, L.Mate, J.Jelušič, B.Kogoj, B.Drobnič, F.Maraž, S. Lesar, J.Rus, M.Rus) je v pretekli sezoni 97/98 dosegel drugo mesto v 3.ligi - zahod in se uvrstil ligo višje, kjer

tekmovalca postala športnika meseca, to sta Bojan Kogoj in Tone Trdan. Oba sta dosegla tudi lepe uspehe med posamezniki v ligaškem prvenstvu, 13. in 10. mesto.

tekmuje 12 ekip. Letošnjo sezono pa zaključuje na odličnem četrtem mestu, ki ga vodi v 1.B ligo.

Od letošnje sezone smo veliko pričakovali in si zastavili visok cilj. Ekipo smo okrepili še z enim odličnim kegljavcem, vendar nam žal ni šlo vse po načrtih. Dva člana sta bila skoraj ves jesenski del poškodovana, eden pa je zaradi težke bolezni sploh prenehal tekmovali. V takšnih razmerah smo dosegli izjemen rezultat. Prav tako sta dva

Naš uspeh je sad dolgoletnega trdega dela. Za lepe uspehe sedanje ekipe pa so zaslužni tudi vsi nekdanji člani. Naše ambicije so realne, poznamo svoje možnosti in kvaliteto, ne sanjamo pa o stvareh, ki nam niso dosegljive.

Radi bi imeli le osnovne pogoje, da bi lahko delali tisto, kar nas veseli, za kar se trudimo in vztrajamo, za KEGLJANJE.

Bojan Kogoj

GÖSSELDORFERSEE DUATLON

24. aprila smo se odpravili na prvo tekmo v letošnji sezoni v duatlonu v Avstrijo. Na razdalji 5 km teka, 20 km kolesa in 2,5 km teka je bil najboljši Uroš Velepec (Novice Extreme), na odlično tretje mesto v absolutni kategoriji se je uvrstil naš tekmovalac Damijan Kromar, ki je v svoji kategoriji do 29 let tudi zmagal. Ostali naši so se odlično odrezali. Na 6. mesto in tretji v kategoriji do 29 let se je uvrstil Sašo Juraja. Na 21. mesto v abs. kategoriji in tretji v kategoriji do 23 let se je uvrstil Miloš Petelin. Matej

Škufca se je uvrstil na 31. mesto v abs. kategoriji in 11. mesto v kategoriji nad 30 let. Mitja Dečman pa na 43. mesto in 14. mesto v kategoriji nad 30 let. Vsi tekmovalci so izboljšali čase iz prejšnjih let za nekaj minut. Tekma v Avstriji je bila zelo močna in dobra priprava pred državnim prvenstvom v duatlonu 2. maja v Ribnici.

Miloš Petelin

Foto: Mitja Dečman

ŠTUDENSKA TRŽNICA

Zveza ŠKIS (Študentski klubi Slovenije) je 4. maja v Študentskem naselju v Rožni dolini organizirala študentsko tržnico, kjer so se predstavili študentski klubi iz vse Slovenije. Na stojnicah so prikazali posebnosti pokrajine, iz katere prihajajo, na odru pa so nastopale njihove glasbene, gledališke in plesne skupine. Tržnico so obiskali tudi župani občin, iz katerih so prišli študentski klubi - tudi ribniški župan -, ki so imeli posebno nalogo. Morali so namreč izbrati naj branjevko oz. branjevca.

Seveda je na tržnici sodeloval tudi RŠK. Svojo stojnico smo »oblekli« v značilno ribniško suho robo, vsem obiskovalcem pa smo ponudili »špago za dušo prvezat« oz. domači šnops, med in sveže žemljice. Seveda nismo pozabili tudi na kuhalnice, nad katerimi so bili obiskovalci še posebej navdušeni, saj so jih v trenutku razgrabili. Pa da ne boste narobe razumeli - menda jih ne bodo uporabljali pri kuhanju!

Izkazali smo se tudi na odru. Najprej smo tja poslali našega branjevca - Ribn'čana Urbana, ki je - da se malo pohvalimo - s svojo krošnjo in dolgim jezikom zasedel tretje mesto!!! Zvečer pa smo oder oddali še Nenavadnim podnajemnikom.

Skratka, vsi ki smo tržnico obiskali, smo se imeli fajn. Tisti, ki pa ste jo zamudili, boste pač morali počakati na naslednjo! Pa saj se leto hitro obrne, a ne?

Na koncu pa bi se RŠK rad zahvalil vsem sponzorjem, ki so nam kakorkoli pomagali pri izvedbi obeh prireditev. Brez njihove pomoči bi oba projekta izpeljali precej težje. Hvala še enkrat!!!

Urška Henigman

BRUCOVANJE

S klubsko majčko in sangrio v RŠK

S pripravami na brucovanje smo začeli že popoldne, 17. aprila, ob 21. uri pa smo vsi organizatorji začeli nestrpno pričakovati prve obiskovalce v gostišču Pugelj - še posebej bruce. Za njih smo namreč pripravili poseben sprejem.

In počasi so res začeli kapljati. Vsakega bruca

smo najprej oblekli v klubsko majčko in ga pogostili s pravo, predvsem pa zelo dobro sangrio. Ko se je končno nabralo dovolj brucev in občinstva, pa smo začeli s programom. Takšnim, kot se za brucovanje spodobi - z malce zadrege za bruce in veliko smeha za ostale. Tako smo najprej polovili vse bruce in jih strpali v zanje pripravljen prostor - vice. Na odru - v nebesih - pa sta sv. Peter in sv. Magdalena iz RŠK za njih pripravila obred krščevanja. Bruci so tako v sedmih preizkušnjah imeli sedem priložnosti, da se izkažejo in se pri tem

odvežejo sedmih grehov. Seveda so naloge opravili nadpovprečno - bravo, bravo!!! - zato vsem na novo krščenim brucem čestitamo in jim na široko odpiramo vrata RŠK-ja!

Po programu pa se je brucovanje vsekakor ni končalo. Ravno nasprotno! Takrat so žur v svoje roke prevzele skupine Nori mački, Babewatch in Nenavadni podnajemniki ter še bolj pospešili utrip že razgretega občinstva. In v takšnem tempu je noč kar prehitro minila....

Urška Henigman

Študentsko življenje malo drugače

Da ne bi kdo slučajno očital današnji mladini, s tem mislim na dijake in študente, da imamo študentske klube samo zato, da potem hodimo na žure in ne delamo »nič pametnejšega«. Sposobni smo se odreči prijetnemu poležavanju ob jutrih samo zato, da gremo švicat v hribe. Člani Ribniškega študentskega kluba skupaj z Mladinskim odsekom PD Ribnica smo se zbrali neko marčevsko soboto in jo mahnili na Ratitovec. Naročili smo si krasno vreme, nagrajeni smo bili z ostanki snega za kepanje, potem pa še z namakanjem v bazenu. Seveda je lahko vsem tistim, ki so raje ostali doma, pošteno žal!

Marjetka Porenta

Foto: Dejan Žagar

MLADINSKI IN ŠTUDENSKI PLANINSKI TABOR POKLJUKA '99

Morda boste vprašali, kaj je že bil?!

Ne se ustrašiti, tabora še ni bilo! Je pa res, da se čas počitnic in tabora bliskovito bliža.

ZATO, POZORI!

Letošnji tabor bo že peti zapovrstjo in ker smo z intenzivnimi pripravami začeli že februarja in so sedaj v končnem zamahu, vam lahko zagotovim, da bo ta tabor najmanj tako zabaven, poučen, zanimiv in seveda športno obarvan, kot so bili prejšnji štirje. Zato se bomo tudi letos potepali po okoliških vrhovih, se učili gorniških veščin, spoznavali okolico in njene zanimivosti, se zabavali in s športnimi aktivnostmi zapolnili prosti čas.

Tabor za osnovnošolce bo na Pokljuki, v Triglavskem narodnem parku
od ponedeljka, 26. 7. do srede, 4. 8. 1999.

Prvič pa se bomo podali skupaj tudi z vami dijaki in študenti na ŠTUDENSKI TABOR, ki bo ravno tako na Pokljuki, v Triglavskem narodnem parku, in sicer
od srede, 4. 8. do nedelje, 8. 8. 1999.

Podrobnejše INFORMACIJE:

na sestanku Mladinskega odseka PD Ribnica vsak petek ob 19. uri "na stari občini" v Ribnici ali pri meni na ☎ 861 - 195.

Zdenka Mihelič

Komentar

"NE ROMI, NAŠI SO CIGANI!"

Laže, kdor pravi, da med nami ne žive "pravi cigani", kot je dejal eden izmed sobotnih očiščevalcev jelše na dolenjevaškem polju. Zaradi nizke institucionalne in človeške kulture res ne vemo, kdo je tisti, ki si dovoli biti toliko nesramen, da si drzne odvreči v bližini vode, v kraških dolinicah, na občutljivem in izredno bogatem biotopu dolenjevaškega polja, v zelenem gozdu in povsod tam, kjer prag ne sega do njegovega hišnega svetišča, hladilnike, avtomobilske školjke, pri katerih niti akumulatorji niso odstranjeni; gume, pralne stroje, posode od barv, lakov...

Po prstih in žepu takšnih ljudi sistem noče udariti, ker je za učinkovito delo potrebno pa le nekaj več kot le golo pisanje odlokov in predpisovanje sankcij. Ah, dajmo no, koga se je pa že zalotilo pri dejanju? Potreben bi bil nadzor in ne stalni izgovor, da ni denarja, ker obstajajo javna dela. Ne reči, da ni ljudi, ker so mnogi brezposelni! Ne reči, da ni volje, ker so gasilci počistili že mnoga divja odlagališča! In ne reči, da bi brezobzirneži že našli način, kako bi se tiho znebili odpadkov in kdaj! Nadzor je lahko stalen, če se hoče. Ker pa se zoprnih zadev ogibamo kot hudič križa in ker nas narava s svojo šibo po neumnih beticah ne udari kaj dosti, v vodi ležijo barvni okviri oken, vrat, v kraški ponikalnici ostanki barv, v kraško zemljo pronicajo nevarne tekočine...KAKO MOREJO! Očiščevalne akcije, kot tista 24. aprila, so samo za nekaj dobre: da lahko vsi vidimo, kaj si upajo nekateri izmed nas, ker sistem ne deluje, in da vidimo, koliko se zdi vsem ostalim vredno čistiti za brezvestneži.

Malo. Občanov komaj da je bilo kaj, na dolenjevaškem polju so se gnetli lovci in osnovnošolčki, na ribniških tleh so lovci jadikovali nad komaj polovično udeležbo, šola je imela druge obveznosti, po grmovju in ob vodah pa so smet za smetjo na kupe zbirali tudi pričakovano ekološko osveščeni planinci in ribiči.

In če so že nekateri izpolnili svojo moralno dolžnost, zakaj drugi ne izpolnijo poklicne in že enkrat spravijo odpadke z romskega tabora v Nemškem brezju na deponijo?

A.Pahulje

ZAVOD ZA GOZDOVE
SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA KOČEVJE
KE RIBNICA

SPOŠTUJMO GOZD

Le malokdo od nas se je takrat, ko smo sedeli za lesenimi šolskimi mizami, grizljali vrhove svinčnikov, tako da se je barva ogulila in so se na rjavkastem, razmočenem lesu videli sledovi zob, vprašal, kakšno pa je pravzaprav bilo to drevo, iz katerega so nekoč, nekje izdelali ta svinčnik, papir, mizo? Se kaj več zdajšnjih otrok, ki sedijo za nekoliko manj težkimi, z ultrapasom preplepljenimi ploščami miz, ob grizljanju trde plastike kemičnih svinčnikov, vpraša kaj takega? Če bi rekli ne, bi se morebiti zmotili in naredili prav tako napako, kot so jo že rodovi starejših pred nami, ko so podcenjevali prihajajoče generacije. Tako lahko tudi mi to generacijo dobe plastike, mobiltelefonov, računalnikov ter virtualne resničnosti ocenjujemo popolnoma napak. Mogoče se bodo v vse večjem hitenju le imeli kdaj čas ustaviti in se vprašati, recimo nekaj takega kot - kaj neki nam koristi gozd v tej naši Veliki in Mali gori?

Morale bi biti trobentice, zakaj je potem v prigoriskem gozdu pločevina?

Foto: A. P.

No, to vprašanje je zanimivo tudi za današnje čase. Prva, najopaznejša in najbolj pogosta korist, ki jo ima človeštvo od gozda že od pradavnine, je les. Zato star, oguljen rek, da nas les spremlja od zibelke do groba, velja še danes. Včasih so ljudje poleg lesa za orodje, stavbe, pohištvo in kurjavo v gozdu nabirali gobe in najrazličnejše gozdne sadeže, lovili divjad ter se v njem skrivali pred sovražniki. Časi so se spremenili, v našem stoletju je prišla industrijska revolucija z vsemi svojimi stranskimi učinki - z najrazličnejšimi onesnaženji, tako kemičnimi, radioaktivnimi, kot elektromagnetnimi in kaže, da se v bližnji bodočnosti obeta še genetsko. Posledice so znane: ozonska luknja, klimatske spremembe, propadajoči gozdovi, izumiranje rastlinskih in drevesnih vrst, nove bolezni in še bi lahko naštevali. Vse to je pripomoglo k temu, da smo se začeli zavedati še tistih, na prvi pogled manj opaznih koristi. Tega, da je gozd proizvajalec zraka, da zadržuje in čisti vodo, varuje pred plazovi, močnimi vetrovi, erozijo, ki odnaša tla, je tudi zatočišče za najrazličnejše živali, blaži hrup, v njem se sprostimo, rekreiramo, učimo, raziskujemo... Gozd spada med najbolj ohranjeno življen-

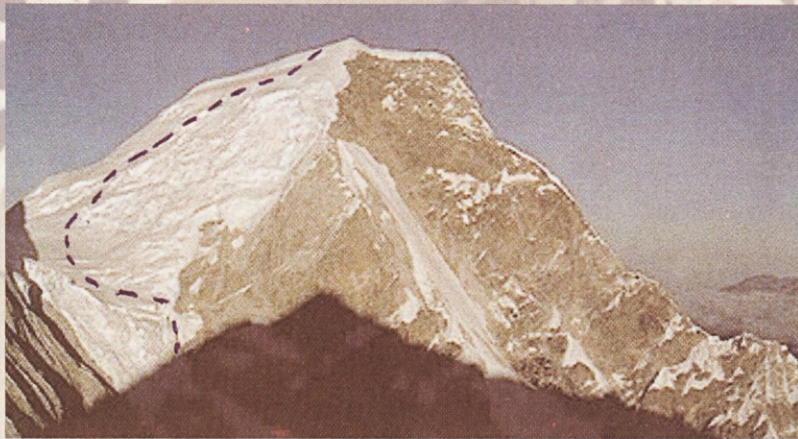
jisko okolje, saj se v njem, za razliko od kmetijskih površin, na katerih se uporabljajo najrazličnejša umetna gnojila, strupi za rastlinske bolezni, plevelce, glodavce, praviloma ne sme uporabljati kemičnih pripravkov. Ob umnem gospodarjenju, z minimalnimi vlaganji, brez prevelikih sečenj in večjih katastrof (tako naravnih kot tistih, ki jih povzroča človek), bo gozd trajno opravljal vse tisto, kar bomo ljudje od njega pričakovali. Kot vsaka naravna tvorba je tudi gozd, kljub mogočnim drevesom, zelo krhek.

Z nepremišljenim ravnanjem ga lahko zelo hitro uničimo in za današnjo tehniko je posek ogromnih površin gozdov »mala malica«. Po najbolj črnem scenariju do tega lahko pride in če parafraziram indijanskega poglavarja Seattla, ne bo tega denarja, s katerim bi lahko kupili zelenilo gozda. Da ne govorim o moralnih obsodbah zanamcev, ki jim nismo bili sposobni ohraniti takega gozda oz. sveta, kot smo ga pododovali od prednikov.

Zavedati se moramo, da smo ljudje odvisni od gozda in ne obratno. Prav zaradi tega je moto tedna gozdov (zadnjega tedna v maju) »Spoštujemo gozd!« Saj res, kako naj ga spoštujemo? Da končamo tako kot smo začeli - z vprašanji. Ste se kdaj ozrli na mogočno drevo, ki raste na goli skali, in se vprašali, le kako si tukaj zraslo? Ste se kdaj premislili in niste stresli smeti v vrtačo sredi gozda, ampak jih raje odpeljali v kontejner ob robu vasi? Ste se usedli na štor in prisluhnili ptičjemu petju, pogledali za košuto, ki je stekla mimo? Če ste, ste na dobri poti. Za vse tiste, ki v gozdu vidijo le čimvečje kratkoročne koristi, odlagališče odpadkov, poligon za vožnjo z motornimi vozili, je poskrbela država s šopom zakonov, uredb in predpisov. Z njimi se resda ne uči spoštovanja, se pa, mogoče nekoliko »boleče za denarnico« prizadetega, omejuje samovolja posameznikov.

Tatjana Dečman-Žagar

6769 metrov!

Smer vzpona je označena črtkano.

5 RIBNIČANOV BO PLEZALO NA DRUGI NAJVIŠJI VRH V JUŽNI AMERIKI

Samo da se živi in zdravi vrnejo domov

1. junija bodo Ciril Zbačnik, Aleš in Dejan Žagar, Miloš Urh in Marjeta Porenta jemali slovo. Od domačih, ki jih že sedaj od skrbi boli srce, in od prijateljev, ki neprestano sprašujejo, kako in kam bodo odšli... ter se za mesec dni rešili muhastega vremena.

Podajajo se na zavidanja vredno, a težavno pot, polno ledeniških razpok, nevarnih ozeblin, plazov, zdrsov in še pred 6769 metrov visokim Huancaranom bo nanje vseskozi prežala višinska bolezen. Morda bo tam koga izdalo telo in zavrnilo višino, kar se lahko zgodi že v vasi na okrog 3500 metrov, kjer bodo prebivali približno 3 dni in poskušali organizem pripraviti na trdo preizkušnjo: vzpon na 2. najvišji vrh v Južni Ameriki.

Vzdušje v ekipi je "fantastično", polni so pričakovanj in njihov duh ždi v Peruju že pet mesecev, odkar so lanskega decembra sedeli v Papu in se po predavanju Pavla Kozjeka pogumno odločili: "Gremo!" Ostale, ki vedo, da tako zahteven vzpon nikoli ni le gola avantura, bega ista misel: Pa kaj neki jih žene tja gor?

Vsak sam nosi v sebi svoj namen. Ciril, recimo, ki je mlade spodbudil k temu podvigu, bo s tem izpolnil svoje hrepenenje. Iti v Anapurno.

"Ko sem bil star 40 let, sem si želel osvojiti štiritisočaka in prišel na 3800 metrov. Zdaj, ko jih imam 45, bi rad še več." In se navihano zasmeji.

Vsi so člani ribniškega alpinističnega odseka, zato jim plezanje gre tako od rok kot od nog. Kondicijsko so dobro pripravljene, pravi Ciril, saj so se pozimi povzpeli na Triglav, odšli na Špik, Mojstrovko, Grintavec in plezali v Paklenici. Vedo pa, da tvegajo več kot marsikdo drug in v sebi morajo nositi močno voljo, trdnost in zrelega duha. Mladi so, čeprav bi Ciril rad kar zatajil svoja leta, in čeprav je v 16 - članski slovenski odpravi na Huancaran po starosti ravno prvašnji. Naše vrlo dekle in fantje so najmlajši v ekipi in ta je prava, saj se je takoj ubrala na isto struno, ko so se dan po najinem pogovoru vsi sestali, da bi z mislijo prešli dolgo pot.

"Odhajamo 1. junija iz Celovca v Frankfurt in potem letimo v Limo.

Z avtobusom se bomo odpeljali v našo vasico, kjer se bomo prilagajali novi klimi. Dva ali tri dni, nakar bomo odšli v bazni tabor 1 na 4800 m visoki Moraine kamp, ki je visok kot Mount Blanc. Od tamkaj bomo ubrali aklimatizacijsko turo na Picus, ki leži na 6000 metrih ter se vrnili v bazo. Počivali bomo dan ali dva, počakali na vreme in nato - Huascaran! Vrh se lahko sicer doseže v 12 urah, vendar bomo mi vmes postavili dva tabora in vzpon načrtovali za dva dni. Tura naj bi trajala približno 20 dni, če bo šlo vse po sreči, drugače pa en mesec, kolikor bi morali čakati na ugodno vreme."

Medklic je kar ušel: Ampak nevarnosti...?

"Predlani je nekomu voda zalila pljuča, višinska bolezen. Umril je.

Drugače pa ni bilo toliko smrti. A to, da te "malo ušcipne v prst", je kar treba vzeti v zakup, da ti le cele roke ne odvzame."

Ciril je s tem mislil na mraz, ki veje okrog perujskih vrhov večnega ledu in snega z -35 stopinjami Celzija, kolikor jih bo pričakalo.

O da, pot je draga, čeprav je vzpon na šesttisočaka brezplačen. Avionska karta in bivanje staneta 3000 DEM, nadaljnjih 3.000 DEM pa je vsak zapravil za vrhunsko opremo, ki bo omogočala preživetje. Vize so že dobili, cepiti so se morali tudi proti rumeni mrzlici in tetanusu. In kljub zvrhani meri pričakovanj jih spremlja prav enaka mera negotovosti.

Nikoli ne moreš vedeti, kaj te čaka, ne kje in ne kako. Ciril je omenil tudi negotovo svetovno politiko. A če bi jih od poti odvrčala takšna ugibanja in strahovi, potem ne bi zmogli moči zanjo. "Breme je toliko večje zame," pravi Ciril, saj se je s tem, ko je dal pobudo za pot na

Od leve proti desni sedita M. Urh in A. Žagar, od leve proti desni stojijo C. Zbačnik, M. Porenta, D. Žagar. Foto: Dejan Žagar

Huascaran, nekako tiho zavezal, da bo vse skupaj pripeljal varno domov. "Recimo, da nam bodo indijanski in naši bogovi naklonjeni..."

Če jim bodo, jih bodo 1. julija vrnili žive in zdrave domov, pa če jim bodo dovolili osvojiti vrh ali ne. "In tudi če samo enemu uspe priti tja gor, je to uspeh za Ribnico in nasploh za celo Dolenjsko. Ekipa smo."

Huancaran jim bo približal tiste alpinistične kroge, ki jim lahko pomagajo priti na osemtisočaka, sanje in ponos vsakega alpinista. Lažji pristop na vrh v Anapurni bi bil po Cirilovem mnenju dosegljiv že v 4 letih.

To bo nekoč trenutek, ki jim ga bo morda življenje podarilo. Zdaj jim poklanja Huascaran, ki ga bo odprava ugledala že čez nekaj dni.

Da, naj vam bodo bogovi naklonjeni!

Alenka Pahulje